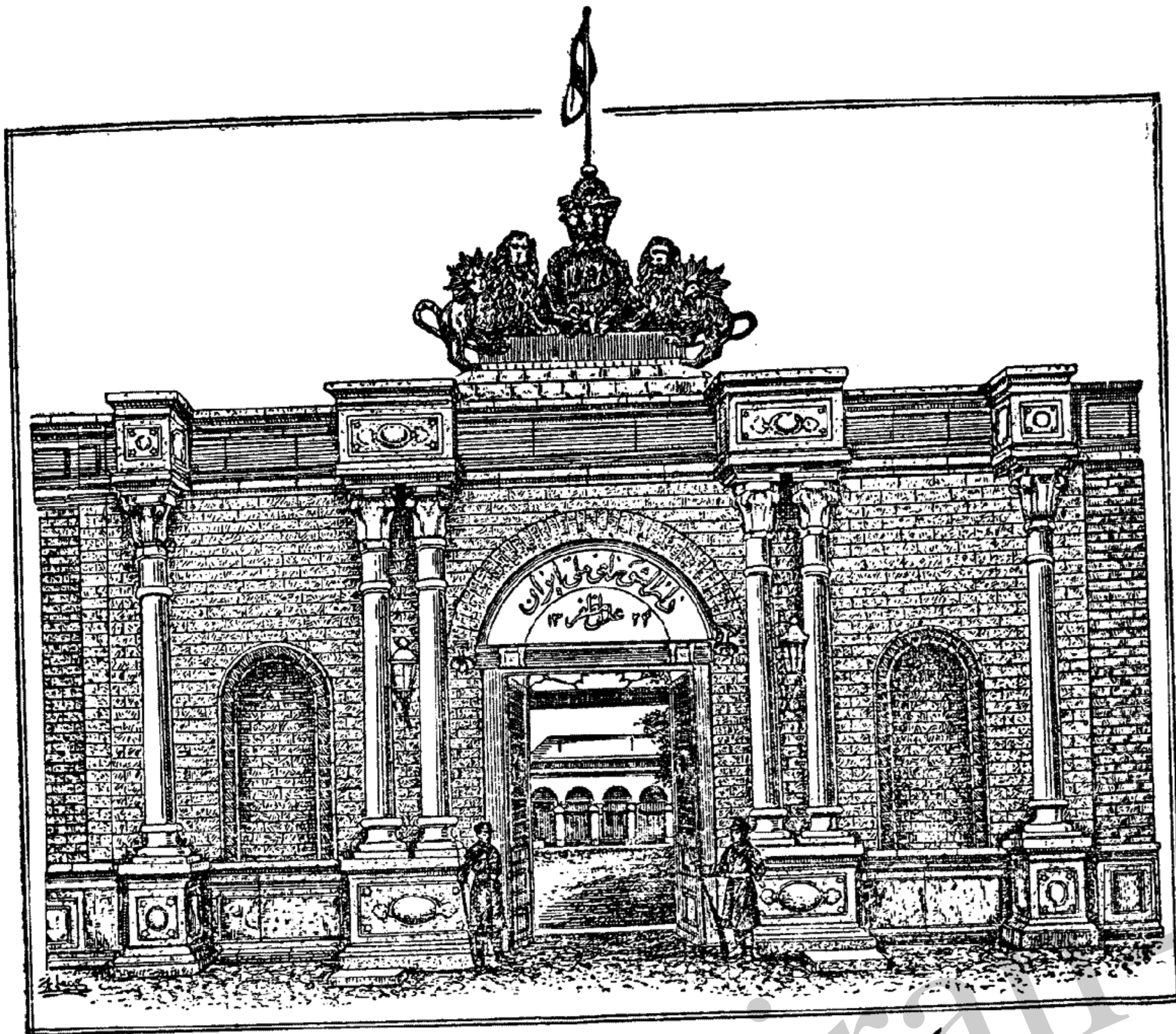

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۲۶۴</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۲۹</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۶ تیر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۹ محرم ۱۳۴۷</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در بک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران</p>

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۶ تیر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۹ محرم ۱۳۴۷

جلسه ۲۶۴

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر
بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید
(صورت مجلس بوم یکشنبه ۲۴ تیر را آقای
دولتشاهی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: آیت الله زاده خراسانی - دکتر طاهری -
نگهبان - میر ممتاز - نجومی - محمد تقی خان اسعد -
اسکندر خان مقدم - افسر - آقامیرزا هاشم آشتیانی -

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقای شریعت زاده	۴۷۹۵	
۲	اقتراع شعب ششگانه	۴۷۹۵	۴۷۹۶
۳	بقیه شور نسبت بخیبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بانحصار دولتی و تصویب آن	۴۷۹۶	۴۸۲۳
۴	قانون انحصار دولتی تربیانه	۴۸۲۴	۴۸۲۵

خواجوی - ثقة الاسلامی - بقوانی

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان : محمد ولیخان اسدی - میرزا حسینخان

موقر - ذوالقدر - علیخان اعظمی - شریعتزاده - آقا

علی زارع - میرزا محمد تقی طباطبائی - قوام شیرازی - مهدوی

امیر تیمور کلالی - آقا زاده سبزواری - غلامحسین میرزا

مسعود - حاج حسن آقا ملک - اسکندری - محمدولیمیرزا

فرشی - میرزا حسینخان وثوق - حاج غلامحسین ملک

ابراهیمی

دبر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان : سید ابراهیم ضیاء - ملک آرائی - میرزا

عبدالحسین کرمانی

دبر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان : جمشیدی مازندرانی - مرضی قلیخان بیات

مرآت اسفندیاری - ملک مدنی - امام جمعه اهر - میرزا

عبدالله خان وثوق - میرزا محمد تقی بهار - میرزا ابراهیم

آشتیانی - محمد رضا - میرزا سید حسن خان زعیم -

تقی زاده

رئیس - نجفی آقای فرمند فرمند نوشته شده بود

بایا اصلاح شود . آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - قبل از دستور

رئیس - آقای روحی

روحی - آقای شریعت زاده را در صورت جلسه غائب

بی اجازه نوشته اند چون ایشان متعذر بعد کمال هستند

و در کمیسیون هم استیجازه کرده اند

زرار (مخبر کمیسیون عراض) خبر مرخصی آقای

شریعت زاده اخیراً بکمیسیون رسیده بود و کمیسیون

پنجروز مرخصی ایشان را تصویب کرده است ولی آقای

شریعت زاده دیروز بیرون تشریف داشتند

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده میخواستم تذکر بدهم که آقای فرشی

را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه مرخصی ایشان

تصویب شده دیگر مورد ندارد بی اجازه نوشته شود

خان وزیری - عباس میرزا فرمانفرمایان - شیخ محمد

علی امام جمعه شیراز - زوار - حق نویس -

شعبه ۶ - آقایان : ملک آرائی - طباطبائی و کیلی

حاج شیخ عبدالرحمن صالحی - مفتی - بحبی خان

زنگنه - حاج شیخ بیات - فرمند - محمد آخوند -

حاج آقا رضا رفیع - حسنعلیخان فرمند - جهانشاهی

طلوع - فومنی - بهار - روحی - میرزا حسنخان

مستوفی -

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود

(این طور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه تریاک از دستور

امروز خارج شود (فیروز آبادی)

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده چون بعقیده خودم این لایحه

را هم مضر بزراعت تریاک و هم مضر به تجارت تریاک

میدانم از این جهت عقیده ام این است که از دستور

خارج شود و آقایان در خارج يك مطالعاتی بکنند و

دو مرتبه بیاید بمجلس و تحت شور واقع شود

رئیس - آقای روحی

روحی - آقای فیروز آبادی بن لایحه را مضر میدانند

ولیکن جمعی هستند که نظرات خوب و مفید است

بالاخره بیستی يك راه حلی برای این مسئله پیدا

کنند راه حلتش هم همین است که دولت پیشنهاد

کرده است بالاخره نباید گذاشت که يك سم

مهلکی به این طریق آزاد و در دسترس عموم باشد .

مدرس - این سم مهلك را همه اش را دولت میخواهد

بخورد .

رئیس - رای میکنیم آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت

قیام فرمایند

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . ماده چهارم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - مؤسسه انحصار مکلف است شیوه و

تریاک های واردی به انبار را از صاحبان آنها در حدود
میزان متوسط قیمتهای معموله در موقف برداشت محصول
سه ساله اخیر قبل از این قانون با تصدیق اهل خبره
بعلاوه صدی ده خریداری نماید

تبصره - تعیین اهل خبره به این طریق میشود که
در هر محل اداره مالیه از شش تا دوازده نفر ممیزین
خبره محلی را بمؤسسه انحصار معرفی نموده و مؤسسه سه
نفر از آنها را بحکم قرعه معین کند

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض میکنم در هر کجا که این

تریاک بعمل میآید يك زحمتی برای مردم تولید میشود

حالا يك کسی که ده من تریاک دارد دوازده نفر مامور

برای این ده من تریاک معین میشود و بعد قرعه میکشند

بعد سه نفر از آنها را معین میکنند که بنشینند و

تعیین نرخ بکنند بنظر بنده این ترتیبات خیلی مشکل

است و طوری میشود که مردم در زحمت می افتند

بعقیده بنده دولت حق خریدن تریاک را ندارد مگر با يك

ترتیبات مخصوصی و این ترتیبی که پیش بینی شده مضر

بجمل مملکت است و اسباب کشدن و ازین رفتن کشت تریاک میشود

بعقیده بنده بهتر این است که بترتیب همه ساله نرخ آبرا

معین کنند و پولش را هم نقداً به او بدهند و این

ترتیباتی که معین شده است تولید يك مشکلاتی میکند

این است بنظر بنده

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - در این ماده اشکالاتی را که آقا تصور

میکند نیست زیرا يك قدر معینی در ماده معین شده است

(حد متوسط قیمت سه ساله اخیر) میزان قیمت تریاک

است حالا ممکن است صفات تریاک در نتیجه مراقبت

با عدم مراقبت فرق کند البته این منشا يك تغییری است

و این مطلب هم در قانون پیش بینی شده است که اولاً

در هر محلی دوازده نفر معین شوند و از میان آنها سه

نفر اهل خبره معین میشوند و در هر مورد معین میکنند

که این تریاک خوبست یا نه ؟ و این بنا بر همان مصلحتی

است که آقا هم دارند یعنی اگر نظرشان این باشد که تریاک زراعتش مفیدتر از سایر زراعت است البته اگر دولت يك تضییقاتی در این خصوص بکند در آتیه این زراعت خوب بعمل میآید. این است که بنده تصور میکنم ایراد آقا وارد نباشد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در اینجا آقای وزیر مالیه توجه بفرمایند باید ملاحظه حال هر دو طرف را کرد این دوازده نفر مأموری که معین می شود بعقیده بنده خوبست به اختیار دو طرف باشد. یعنی شش نفر به اختیار صاحب تریاک و شش نفر به اختیار اداره انحصار و زمین اینها سه نفر بحکم قرعه معین شوند این است عقیده بنده

فهمی مخبر کمیسیون - تعیین این دوازده نفری را که اینجا معین کرده اند نمیشود به اختیار صاحبان تریاک گذاشت صاحبان تریاک یا زارع اسب یا مالک که ممکن است هر کدام يك من دوزخ را بکند تریاک داشته باشد و تعیین این عده از طرف آنها عملی نیست. کسانی که باید تقبیل زرخ کنند آنها هم باید باشند که معامله کرده اند و میدانند زنیب قیمت آن در بازار دنیا چیست و آن خبری که از اینها انتظار داریم از زارعی که دارای يك مختصری تریاک است ساخته نیست. باید اداره محل از روی این مقدمات و شرائط به بیند چه اشخاصی هستند که از تجارت تریاک و نوع تریاک اطلاع دارند و از بین آنها دوازده نفر انتخاب کنند که سه نفر از آنها بقرعه معین میشوند این اشخاص از طرف اداره مالیه نخواهند بود از همان مالکین و تجار تریاک خواهند بود و کسانی خواهند بود که بیشتر معامله تریاک می کنند و خبروتیشان بیشتر است بنا بر این تصور میکنم همانطوریکه در ماده نوشته شده است بهتر است.

رئیس - آقای استرآبادی

استرآبادی - بنده عرض ندارم

جمعی از نمایندگان مذاکرات کافی است

و بنده آقایان قول دادم که در ماده چهار این مطلب را قبول میکنم باین جهت اگر آقای ملک مدنی هم موافقت بفرمایند این پیشنهاد اخیر را قبول میکنم جامع است ملک مدنی - مقصود بنده هم همین بود قبول میکنم مدرس - پیشنهاد بنده را یکمرتبه دیگر بخوانند (بشرح سابق خوانده شد)

مدرس - عرض میشود این اضافه که در این لایحه شده است که دوازده نفر معین کنند و سه نفرش را دولت معین کند این مطلب در پیشنهاد دولت نبوده و يك افسادی است که کمیسیون کرده است زیرا يك مدت طولانی اسباب زحمت میشود هر محلی زرخ جنس سه ساله اخیرش خیلی زود معین میشود و این اشکال هم ایجاد نمیشود در پیشنهاد دولت این مطلب نبود و کمیسیون این اشکال را تولید کرده است و الای پیشنهاد دولت این است ملاحظه فرمائید نوشته است: مؤسسه انحصار مکلف است تریاکهای وارده بانبار را از صاحبان آنها در حدود میزان متوسط قیمتهای معموله در موقع برداشت محصول سه سال اخیر قبل از این قانون بعلاوه صدی ده خریداری نماید و این دوازده نفر معین کردن و از بین آنها سه نفر تعیین کردن بعقیده بنده کار مرده را اصلاح میکنند و يك مشکلاتی هم ایجاد میکنند و اگر چنانچه آقای وزیر این طرزى که بنده پیشنهاد کردم و عبارت مطابق دفاتر تجار محل هارا اضافه کنند به این سه ساله اخیر بهیچوجه زحمتی تولید نمیشود و هیچ دستي هم نمیشود تویش برد این پیشنهاد بنده است

مخبر - بنده اینجا از خود آقای مدرس تصدیق می خواهم که آیا پیشنهاد حضرتعالی بیشتر افساد میکند یا پیشنهاد کمیسیون؟ حضرتعالی بفرمائید که بروند دفاتر تجار محل را رسیدگی کنند بنده عرض میکنم در صورتیکه مراجعه بدفاتر تجار و دیدن محاسبات و غیره بیشتر افساد دارد بعلاوه دفتر تجار نوشته است يكمن تریاک خریده است بیست و پنج تومان این از کجا معلوم است که چه نوع تریاکي است اینکه در اینجا مراجعه به اشخاص خبره

میشود برای این است که نوع تریاک را در نظر بگیرند بعد تعیین زرخ کنند و اشخاصی که در اینجا معین شده اند همان تجاری هستند که جنابعالی بفرمائید نهایت مانعی خواهیم ادارات دولتی داخل دفاتر تجار بشوند بعلاوه لازم نیست که بدفاتر تجار مراجعه کنند بخود تجار مراجعه میکنند نهایت باید تاجر را بشناسند که تاجر تریاک است و اهل خبره است بعد به او اعتماد کنند وقتی که این صفات در آن تاجر موجود شد قول او را قبول میکنند و این کمیسیون هم یکمرتبه معین نمیشود این کمیسیون پنجاه شش نفر از اول نوغان تا آخر این هیئت وجود دارد شاید حقوق هم بهشان بدهند برای اینکه آنها را نگاه دارند که باختیار مأمورین مالیه نگذارند که هر زرخی که بخواهند معین کنند و بهان تجاری که جنابعالی بدفاتر آنها اظهار اعتماد میکنید همان تجار را برای این امر دعوت میکنند البته آنها هم مطابق سنوات سابق و با در نظر گرفتن وضعیات تجارت امروز زرخ را معین میکنند و هیچ اشکالی پیش نمی آید آنوقت بعد از نوغان و بعد از تعیین زرخ منحل میشود.

مدرس - بنده که قانع نشدم و میدانم که هر چه بکمیسیون رجوع شد زحمتش بیشتر میشود

رئیس - آقاییکه این پیشنهاد را قبل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب نشد

پیشنهاد آقای روحی

به کلیه نسوان و مردانیکه کمتر از بیست و پنجسال دارند بهیچوجه تریاک در داخله فروخته نخواهد شد

روحی - بنده توضیح زیادی نمیدهم و خیلی متشکر میشوم که آقای وزیر مالیه این پیشنهاد را قبول فرمائید بنده احصائیه بلدییه را دیدم در ماه گذشته ۹ نفر تریاک خروده اند و این مضر است بحال مملکت

وزیر مالیه - در زمینه این فکر آقای دکتر رفیع

خان هم يك پیشنهادی کرده اند بعد هم با ایشان اصلاح کردیم که کلیه در زمینه معلوم کردن وسائل ترك استعمال تریاک است که آیا به بینم می شود این کار را کرد و آن را بعنوان ماده الحقیقه به آخر علاوه کرد ولی بنظر بنده این ترتیب خیلی مشکل است چون باید سن را به بیزد و ورقه هوبت را نگاه کنند و این ترتیبات امباب زحمت است و آن ماده با آن ترتیبی که در نظر گرفته شده کافی است و همان نتیجه را میدهد

روحی - بنده عجالتاً مسترد میدارم

رئیس - (خطاب به آقای مخبر) راجع به تبصره پیشنهادی آقای امین التجار اظهار رأی نگردید.

مخبر - قبول کردم

رئیس رأی گرفته میشود بماده چهار بضمیمه تبصره پیشنهادی آقای امین التجار آقاییکه موافقت فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده پنج بشرح ذیل قرائت شد

ماده ۵ - موقعیکه محلهای کافی دولتی برای تباری تریاک تهیه نشده وزارت مالیه یا مؤسسه انحصار میتواند اجازه دهد که تباری تریاک مصرف خارجی را نجار تحت کنترل دقیق مأمورین مؤسسه در انبارهای شخصی بعمل آورند

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در این ماده و ماده شش بنده يك نظری دارم که بوزیر مالیه هم عرض کردم نظرم این بود که این لایحه وقتی که در اینجا مطرح شد گفتند سه فایده دارد یکی اینکه موفق خواهند شد که کم کم تریاک را در داخله کم کنند و بلکه بتدریج موفق شویم که این سم مهلك را بر اندازیم و فایده دیگری اینکه تریاک مرغوب خارج شود و چون در اینجا بر حسب اطلاعاتی که آقای بامداد اظهار کردند تریاک که از اینجا خارج میشود کنجیده داخلش میکنند مثل قالی که یکی از

صادرات مهم ما بود بواسطه رنگهای جوهری که داخلش کردند این متاع ما که خیلی قابل توجه بود و خیلی فایده برای ما داشت بواسطه رنگهای جوهری دولت و مردم و مجلس همه گرفتار شدند و هنوز هم نتوانسته اند کاری بکنند در صورتیکه تریاک ما بهترین تریاک های دنیا است وقتی که میخواهند خارج کنند کنجیده داخلش میکنند و بکلی مرغوبیت متاع را از بین برده اند در این ماده و همچنین ماده شش که دولت به نجار اجازه میدهد که در انبارهای خودشان تریاک را تباری کنند باز این سوء ظن باقی میباشد که تریاک غیر مرغوبی خارج کنند حالا میخواستم به بنده توضیح بدهند که در این باب چه فکری کرده اند آیا ترتیبی داده اند که تفیشاتی بعمل بیآورند که تریاک که خارج میشود چیزی داخلش نباشد! چنانچه ترتیبی برای این کار داده باشند موافقم و الا يك تبصره پیشنهاد کرده ام که در ماده شش تقدیم میکنم که دولت یا مأمورین ترك مكلف هستند که چنانچه در تریاک هائی که خارج میکنند مواد خارجی داخل کرده باشند ضبط کنند این است عقیده بنده

وزیر مالیه - در اینجا ان منظور آقای آقا سید یعقوب در ضمن اینکه عمل به انحصار میشود نامین خواهد شد البته آنچه که به صلاح تجارت نباشد جلوگیری خواهد شد و محتاج بذکر در قانون نیست.

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - بنده در کلیات اجازه خوانده بودم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرضی ندارم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود بماده پنج آقاییکه موافقت فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده شش

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۶ - دولت مجاز است جواز صدور تریاک برای تجارت خارجی را در مقابل پرداخت قیمت جواز صدور به نجار بدهد و همچنین دولت میتواند فروش تریاک مصرف داخلی را بموجب اجازه مخصوص بوسائط داخلی واگذار نماید قیمت جواز صدور برای ۱۳۰۷ از تاریخ ابلاغ این قانون تا بازرده روز و از اول ۱۳۰۸ بعد در فروردین هر سال از طرف دولت معین و اعلان خواهد شد

تبصره - هرگاه کسی قبل از تاریخ تصویب این قانون معامله کنترانی برای صدور تریاک بخارجه در هذمه السنه نموده و اسناد معامله را در دست داشته باشد مقداری که معامله شده است از پرداخت قیمت جواز معاف خواهد بود

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای استرآبادی

استرآبادی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - بنده اصولاً در کلیات اول اجازه خوانده بودم و راجع به این لایحه کلیه مخالف بودم عقیده مند هستم که این لایحه از نظر عوائد دولت تدوین شده در صورتیکه عوائد دولت همیشه باید در ضمن يك لوائجی تهیه شود که ضررش به عامه ملت بر نخورد حالا چون در ماده شش فقط عرایض خودم را عرض کنم این است که عرض میکنم در اینجا می نویسد دولت مجاز است جواز صدور تریاک برای تجارت خارجی را در مقابل پرداخت قیمت جواز صدور بدهد این جواز صدور به عقیده بنده هیچ تأثیر عملی ندارد چرا برای اینکه تأثیر عملی جواز وقتی است که از ابادی مختلفه تاجر بتواند جنس را بخرد مثل لایحه انحصار قند و چای که جواز ورود به تاجر میدهند و اشخاص مختلفه هم قند میفروشند این هم مبرود از هرکس صلاح و صرفه اش اقتضا کند بخرد و مطابق آن جواز وارد مملکت میکند ولی وقتی تاجر جواز گرفت اصولاً باید از دولت بخرد

و بعقیده بنده این فقط گول زدن نجار است و اشخاصی میخواهند در این کار مداخله داشته باشند ... مدرس - تجار پیش ساختن و پاخت کرده اند غصه آنها را نخورید

حاج شیخ بیات - و داشته اند و نا بحال عملاً هیچ نتیجه ندارد مگر اینکه ساختن و پاخت کرده باشند

بهر حال ذکر این عبارت در این جا هیچ فایده ندارد مگر این که قید شود که تاجر از طرف دولت اجازه بگیرد و حق هم داشته باشد که برود از مالکین خریداری نکند و از انبار جواز بگیرد و صادر کند ولی با نوشتن ماده شش که منحصرأ باید مردم تریاکشان را به انبار بیاورند و منحصرأ بدولت بفروشند

ذکر اینکه جواز به تاجر داده میشود هیچ نتیجه عملی ندارد از این قطعه نظر اگر حقیقه دولت در مقام این بوده است که يك تسهیلی برای تاجر بکنند بهتر این است که این عبارت را در این جا ذکر کنند که از دولت جواز بگیرند و با اشخاصی که مالک تریاک هستند و تریاکشان را به انبار هم تحویل داده اند میتوانند معامله کنند و مطابق آن جوازی که گرفته اند صادر کنند این چندین نفع دارد یکی برای فروشنده تریاک نفع دارد زیرا بکوقت دولت میچسبد میگوید من این را یکم چهل تومان میجرم ولی تاجر مطابق اطلاعاتی که دارد میاید یکم نشت تومان میخرد عایدی که باید بدولت بدهد داده شده بنده هم نفع خودم رسیدم ولی اگر این معنی در این ماده ذکر نشود بعقیده بنده ذکر اینکه جواز هم دولت به اشخاص میدهد جز گول زدن اشخاص نتیجه دیگری نخواهد داشت

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده هم مخالفم

رئیس - آقای عمادی

عمادی - فرمایشاتی را که آقا فرمودند يك قسمتش مربوط بموضوع نبود و در واقع يك بیان توهین آمیزی بود که منطبق ندانست زیرا منطبق و اقامه دلیل بر بی

و اثبات باید از روی تراکت باشد و اینکه فرمودید بدتر میشود و اسباب زحمت میشود عرض میکنم اینطور نیست بلکه دولت این عمل را برای تسهیل عموم و انتظام میکند و یک فایده هم میبرد و آن اسپیدی که باعث شده است که به این مال التجاره مهم توهین شده است در حالتیکه ماداً و جنساً بهتر از تریاک سایر جاها است و همیشه زیاد از سایر جاها میخریده اند این دسیسه کاری جلو گیری شود و در موقعی که دنیا میخواهد تریاک را ترک کنند ایران هم ترک کنند و این دسیسه کاری و این فضاحت قاچاق را که ملاحظه میکنید از بین رود بنا بر این اینهمه مناقشات و اظهارات گمان میکنم شایسته نباشد خصوص در این ماده واضح الدلاله

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده دیروز هم عرض کردم و حالا هم خواهم میکنم آقای وزیر مالیه توجه بفرمایند عرض میکنم وقتی که بنا شد این لایحه را تصویب کنند البته خوب است مراعات کنند حال تجاری که دو بست سیصد هزار تومان آورده هستند بطوری که این تبصره نوشته شده است وافی به احتیاجات نیست چون تجار سلف میخرند و سلف میفروشند و اینها قبیل از این قانون تریاک را تهیه کرده اند از این جهت بنده یک پیشنهادی تقدیم کرده ام که مفادش این است معاملاتی که قبل از ابلاغ این قانون شده ام از اینکه خرید باشد یا فروش همینقدر که در دفاتر شان ثبت شده باشد از این قانون مستثنی باشد و محتاج به جواز نباشد زیرا این بیچاره ها قریب دو بست سیصد هزار تومان آورده هستند و هیچ اطلاع از این قانون نداشته اند بنا بر این خوب است که آنها مستثنی باشند و بعقیده بنده بهمان دفاتر شان اکتفا شود که کلیه معاملاتی که قبل از وضع این قانون کرده اند از این قانون مستثنی باشد.

وزیر مالیه - نماینده محترم قبلاً با بنده این مطلب را مذاکره کردند ما این تبصره را گذاشته ایم

در همان موقع هم بنده جواب بهشان عرض کردم و بعد هم تحقیقاتی در خارج کردم اساساً باید خاطر آقایان مستحضر باشد این معمول بد نیست که زراعت تریاک را دو سال پیش کرده باشند بازار ایران یک بازاری نیست که اصلاً یک همچو اجازه را ندهد این تبصره را که ما با رعایت حال تجار گذارده ایم در سنه جاری خود این هم درش حرف است که آیا یک استفاده های غیر صحیحی از این کار شده است یا نه ولی در هر صورت برای اینکه یک مساعدتی شده باشد و اگر حقیقه یک دو نفری هستند که یک معاملاتی کرده اند بانها ضرر نخورد و از ترس اینکه باز اشخاص دیگری سوء استفاده کنند و آقا قطع داشته باشید که معامله تریاک دو ساله و سه ساله و این ها نیست و گمان نمیکم اشخاصی که اظهار میکنند هیچ نوع مدرکی در دست داشته باشند و اینکه ما نوشته ایم اسناد مقصود این است که فروش به خارجه بدون مبادله بایک مرکزی و مکاتبات و یک قرار داد هائی اصلاً وجود خارجی پیدا نمیکند و این اسناد دیدنش برای ما لازم است و برای تجار هم ضرری ندارد و بدفاتر شان هم احتیاجی نیست.

رئیس - آقای حاج امین

حاج امین - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرضی ندارم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی قرائت میشود

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ماده (۶) حذف و بجای آن تبصره ذیل تصویب شود:

تبصره - تمام معاملاتی که قبل از ابلاغ این قانون تجار نموده اند اعم از خرید و فروش از مفاد این قانون مستثنی است و از گرفتن جواز معاف میباشد و همچنین تریاک هائی که فعلاً در انبار های آنها موجود است از مفاد این قانون

مستثنی است

دشتی - بنده از آقای وزیر مالیه استدعا میکنم قدری بیشتر توجه بفرمایند ایشان میفرمایند ممکن نیست تجار یک معاملات طولانی داشته باشند ما میگوییم بر فرض اینکه داشته باشند آنها را معاف کنیم قضیه فرضی که اهمیت ندارد و آن پیشنهادی را که بنده کرده ام دو سال سه سال معین نکرده ام عرض کردم تمام معاملاتی که قبل از این قانون بوده اعم از خرید و فروش از این قانون مستثنی است و حقاً هم باید مستثنی باشد و تصور میکنم اگر این تبصره در این لایحه باشد بدرد دولت هم بخورد و مقصود دولت هم انجام میگردد چون یک عده زیادی هستند که الان تریاک در انبار موجود دارند در صورتی که دولت داعی ندارد که بانها ضرر زند این تریاک ها انصافاً و عدلاً باید مستثنی باشد بنده از آقای وزیر مالیه استدعا میکنم که این تبصره را با یک نظر مساعدی نگاه کنند.

وزیر مالیه - بنده باز برای اینکه نماینده محترم کاملاً خاطرشان مطمئن باشد که تجاری که تریاک خریده اند و انبار دارند ضرری بانها وارد نمیشود عرض میکنم این از دو صورت خارج نیست یا این است که این تریاک ها را که خریده اند دارند یا معامله کرده اند اگر معامله کرده اند که در خود قانون ما اینها را معاف کرده ایم از حقی که میدهند یا این است که هنوز معامله نکرده اند و منتظر بودند که قانون بگذرد و ببینند چه خواهد شد آنوقت هم یا این است که این تریاک را با دادن تا کس خودشان میتوانند بفروشند یا نمیتوانند فرضاً هم اگر نتوانستند ما از آنها میخریم

دشتی - قیمت بازار میخرید؟

وزیر مالیه - البته به قیمت بازار از آنها میخریم چون قیمت بازار بعد از گذشتن این قانون ترقی میکند و بنده تصور میکنم برای تجار ضرری ندارد که بعد از اینکه ما این تا کس را معین کردیم تریاک خودشان را ما بدهند. یک نکته را هم میخواهم به آقای دشتی تذکر

بدهم این است که ما اغلب این کارها را با مشورت خود تجار میکنیم. الان امروز صبح من کاغذ داشتم از تجار بوشهر راجع به اینکار و مشاورات قبلی هم بنده با آنها کرده بودم و یکی دو نفر را هم خواسته بودیم که راجع به اجرای این قانون با آنها مشورت کنیم بنا بر این هیچ مانعی نداریم و این کار را با خود آنها خواهیم کرد. ما نمیخواهیم کار تجار را سخت کنیم و میخواهیم یک کاری کنیم که با مشورت خود آنها با رعایت مصلحت و منفعت حق آنها باشد. حالا این عرضی را که بنده میکنم کافی است برای اینکه در اطرافش حرف زده نشود. فرض بفرمائید این قانون با این تبصره که آقا پیشنهاد فرمودید بگذرد آنوقت ممکن است یک اشخاصی پیدا شوند که تولید و سوسه برایشان بشود به این که بیایند و یک معاملات فرض بکنند و این و سوسه برای خود آنها مضرت و باید همیشه جلوی این قبیل مسائل را گرفت که یک اشخاصی بیک راههای سوئی نیفتند.

صدمه هم بکسی نمیرسد و مطمئن باشید

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات

(بمضمون ذیل قرائت شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره تریاکهای موجودی در انبار تجار که قبل از این قانون خریداری کرده اند از این قانون معاف خواهند بود

حاج شیخ بیات - این معمول بوده است قوانینی که وضع میشده است هیچوقت عطف بما سبق نمیشده گر چه بعضی از اوقات یک قوانینی هم عطف بما سبق شده است ولی بنده عقیده مند هستم که این قانون راجع به امروز نه بعد است و از تاریخی است که از مجلس میگردد یعنی از این تاریخ به بعد هر کس تریاک تریاک داشته باشد و تریاک داشته باشد البته باید برد

در انبار تحویل بدهد ولی اشخاصی که يك معامله کرده اند و يك تریا کپائی خریده اند و در انبار های خودشان جمع آوری کرده اند هیچ مورد ندارد که این قانون شامل حال آنها بشود برای اینکه ممکن است يك معامله گراف زری نسبت به پیش آمد امروز کرده باشند و این اسباب ورشکستگی يك عده از تجار معتبر این مملکت میشود و دولت هم شاید راضی نشود که يك عده را در آن واحد نابود کنند این است که بنده این پیشنهاد را کردم دیگر بسته است نظر آقایان

رئیس - آقای رفیع
رفیع - ما با اصرار غریبی داریم در موقعی که يك لایحه مطرح است برای خوش آمد يك دسته صحبت کنیم دید مدافع عموم را در نظر گرفت قانون برای عموم است . با اینکه بقیه هم داریم که پیشنهاد مان تصویب نمیشود معذک چون به نفع چهار پنج نفر است از این جهت پیشنهاد میکنیم . يك قانونی آمده است مجلس و منقش هم تشخیص داده شده است و دولت هم موظف است که اسباب رفاه عامه را فراهم کند و آن اصلاحاتی هم که لازم بوده است در این لایحه بشود شده است بنا بر این باید آقایان هم موافقت فرمایند و به ترتیبی که لایحه تنظیم یافته رای بدهند حاج شیخ بیات - بنده اختصار نظامنامه دارم

رئیس - نفرمائید
حاج شیخ بیات - شخص در پیشنهاد که جواب میدهد موجب نظامنامه بایستی عضو کمیسیون باشد
رئیس - بموجب چه ماده !
حاج شیخ بیات - مطابق نظامنامه
رئیس - ماده اش را بفرمائید
حاج شیخ بیات - خود مقام ریاست همیشه تذکر میدادید

رئیس - این لایحه يك فوریتش تصویب شده است
رفیع - به کمیسیون بودجه هم رفته است
یکنفر از نمایندگان - ماده هفتاد و نهم

رئیس - ماده هفتاد و نهم چنین چیزی نمیگوید
مدرس - عمل بر این بوده .
رئیس - ماده هفتاد و نهم قرائت میشود
(مضمون ذیل قرائت شد)

هر اصلاح یا ماده الحاقیه که در ضمن مسابقات اظهار میشود باید دلایل آن بطور اختصار بیان شود و در صورتیکه وزیر یا مخبر کمیسیون تقاضا نماید باید آن اصلاح یا ماده الحاقیه بکمیسیون رجوع شود

هرگاه ارجاع بکمیسیون تقاضا نشود در باب قبول توجه از مجلس رأی خواسته میشود
مجلس پس از استماع اظهارات مخبر کمیسیون در این باب رأی میدهد

اصلاح یا ماده الحاقیه در صورت قبول توجه بکمیسیون ارجاع میشود .

رئیس معنی ندارد
آقای سید یعقوب - این ماده اصلش موضوع نبود این غیر از آن ماده است .

رئیس - رأی میگیریم به قبل توجه بودن پیشنهاد
آقای حاج شیخ بیات آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد . رأی گرفته میشود بماده ششم آقایانیکه موافقت قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده هفتم
(شرح آتی قرائت شد)

ماده ۷ - کلیه لوله های تریاک مصرف داخلی باید دارای باندولی باشد که طول و وزن آنرا معلوم و تأدیة مثقالی دو قران و بانصد دینار را علاوه از قیمت تمام شده مصرح باشد

تبصره - از تریاک لوله موجودی در اول اجرای این قانون تفاوت قیمت باندول اخذ خواهد شد

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای وزیر مالیه را توجه میدهم بان ماده هفت . در خارج هم بهشان عرض کردم که این قانون يك فوایدی برای ما دارد . قطع نظر از اینکه برای دولت نافع است . ولی يك نوهمانی ما داشتیم که شاید يك ضرری برای تجار و زارعین داشته باشد . بنده در تحقیقاتیکه کردم دیدم ضرری برای ما نیست . چون این يك متاعی است که طالب دارد و تجار میخرند و میفروشند بخارج و سرمایه از خارج داخل میشود . بنده در این ماده هفت که ملاحظه میکنم می بینم قیمت زبده شده در صورتیکه بعد ماه بماء بلکه روز بروز اداره صحیه و بلدیه ما و اداراتی که مأمور حفظ نژاد هستند مواظبت کنند به بینند چقدر از عده تریاک استعمال کنها کم شده و در اینجا آمده اند قیمت را زیاد کرده اند عده زیاد میشود . چون هر چیزی را قیمت رویش قرار داده اند بیشتر طالب پیدا کرد . حالا بنده خدمتتان عرض میکنم بعد از این پول قرار دادن دو ماه دیگر تریاک کش بیشتر میشود برای اینکه انسان حریص علی ما منع . . .
یکنفر از نمایندگان - بکشند

آقا سید یعقوب - بکشند ؟ تریاک را باید کشت این يك کرمی است برای جان باقی دیگر . باید این را بر انداخت . نسل ایران را از بین میبرد . اینقدر که ما گرفتار هستیم بواسطه شیوع این مسئله است در مملکت بقدر امکان ما باید جلوگیری کنیم حالا شما میفرمائید مثقال دوربال برش افزوده شود . بنده عرض میکنم آن منظوری که شما دارید تأمین نمیشود . چه جور تأمین میشود ؟ بنده شنیدم در فرانسه بقدری در این مسئله جدیت دارند که يك وقت يك کسی بمن میگفت اگر کسی تریاک بکشد سیصد تومان یا سیصد هزار تومان باید بدهد . فوق العاده ممنوع است . باید با بقدری این مسئله را در داخله ترقی داد که حقیقه کسی نتواند بخرد یا

اینکه منحصر شود به دواخانه ها برای استعمال در مواقع مرض یا اینکه حقیقه در قانون مجازات مجازاتی برای تریاک کشها قرار داده شود بنحو اشد . نه آن مجازاتی که اینجا هست . بنده نظرم این است که این جور که در اینجا معین کرده اند مثقالی دوربال محدود نمیکند و آن نظری که ما داریم که محدود کردن تریاک و برداشتن این سم مهلك است تأمین نمیشود . حالا بنده پیشنهاد میکنم که دولت سال بسال قیمت را زیاد کند مثلاً امثال دوربال است سال دیگر پنج هزار باشد . اگر تجدید شد فبها و الا سال بسال بر او افزوده شود که بکلی از بین رود .

مخبر - با تجدیدی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند که هر قدر منع کنند انسان بیشتر مایل است پس اگر قیمت را خیلی بالا ببرد و مجازات را هم اعدام قرار دهند همه مردم تریاک خواهند شد . برای اینکه فرمودند هر قدر سخت تر کنیم تریاک کش زیاد تر میشود . ماده که بنا شده است در آخر اضافه شود ملاحظه خواهید فرمود قیوداتی دارد . تنها مجازات یا اضافه قیمت و اینها کافی نیست برای جلوگیری از استعمال آن . بجهت اینکه در این مدت هم همین ملاحظات بوده و خواسته اند ممنوع کنند و شاید خیلی اشخاص هم قادر نبوده اند که این قیمت را بدهند . . .

یکنفر از نمایندگان - قاچق میکنند
مخبر - اما مسئله قاچق . برای جلوگیری از قاچق هم اول قدمی که باید دولت برای این مقصود بر دارد همان انحصار است و تا وقتی که دولت تمام تریاک داخلی را در انبار های خودش نگذارد و در تحت نظر بگیرد و میزان مصارف بومیه تقسیم نکند ممکن نیست بتواند از استعمال تریاک جلوگیری کند . این کاری است که از اول شروع میشود و البته متدرجاً در ظرف چند سال بایست باین مقصود برسیم . آنچه را که از زراعتها حاضر است یا در انبار ها موجود است یا در خانهای اشخاص حاضر است یا جمع آوری میکنند یا متدرجاً بمصرف برسانند تا کار بجائی برسد که اشخاص وسیله دیگری برای تحصیل

ترياك جز مؤسسات دولتي نداشته باشند. اين يكي. نظر ثانوي كه فرمودند متدرجاً قيمت را اضافه كنند همين موضوع را هم در آن ماده بعد ممكن است پيش بيني كنند كه دولت سال بسال بتواند قيمت را اضافه كند. بعلاوه نوشته شده كه طبيب و دواي بچاني براي اشخاصي كه ميخواهند ترك كنند تخصيص داده شود...

مدرس - اينرا كجا نوشته ايد؟
مخبر - در ماده الحاقيه كه در آخر لايحه پيشنهاد خواهد شد ملاحظه خواهيد فرمود ولي در اين ماده فقط مالياتي كه در ابتدای شروع بانحصار براي مصرف داخلي معين شده است همان را قيد کرده است. قيد ديگري اينجا نيست در آن ماده الحاقيه كه بعد پيشنهاد خواهد شد آقا بآن اگر نظرياتي دارند اظهار كنند.

رئيس - آقاي حاج شيخ بيات
حاج شيخ بيات - عرضي ندارم
جمعي از نمايندگان - مذاكرات كافي است
رئيس - پيشنهاد آقاي ملك مدني
(باين مضمون قرائت شد)

تبصره ماده هفت را بترتيب ذيل اصلاح و پيشنهاد مي نمايم.
تبصره - از ترياك اوله هاي موجودي از اول اجرائي اين قانون تفاوت قيمت باندرل باقساط اخذ خواهد شد ملك مدني - بنده فقط كلمه اقساط را باين تبصره افزوده ام زيرا يك اشخاصي هستند كه ترياك باندرل کرده اند و چون تفاوت قيمت پيدا شده است نقداً نمي توانند بپردازند گمان ميكنم آقاي وزير ماليه هم با افزودن كلمه اقساط از نقطه نظر تسهيل حال نجار موافقت

وزير ماليه - بنده با اين عقیده موافقم (اقساط) اضافه شود
مخبر - بنده هم قبول ميكنم
رئيس - رأي گرفته ميشود ماده هفتم باين اصلاح آقا بآن موافقتين قيام فرمايند

ترياك بخارجي حمل نخواهد شد.
رئيس - آقاي روحي
روحي - بنده اول دفعه ايست كه مي بينم آقاي فيروز آبادي طرفدار اضافه خرج هستند.

فيروز آبادي - اين خرج نيست. برمبگردد
روحي - عرض كنم دو ميليون خيلي پول است. بعلاوه اين بطور ركود كه نيست. از اين دست ميگيرند و بآن دست ميدهند. هيمنطور بخارجي بداخله. دولت ترياك مي فروشد و پول ميگيرد. اين يك اعتباري است كه دولت دارد و من تعجب ميكنم از جنابعالي كه مي فرمائيد دولت ببايد علاوه بر اين دو ميليون تومان اعتبار بگيرد. خير دو ميليون تومان كافي است و اگر كم بود خود دولت پيش بيني ميكرد

رئيس - رأي گرفته ميشود ماده هشتم آقا بانيكه موافقتين قيام فرمائيد.
(اكثراً بر خاستند)

رئيس - تصويب شد. ماده نهم تغيير کرده است
(مضمون ذيل قرائت شد)

ماده نهم - براي مخارج اداري مؤسسه انحصار ترياك علاوه بر اعتباراتي كه در بودجه ۱۳۰۷ براي مخارج اداره تخديد منظور گردیده است بوزارت ماليه مبلغی كه از صدي شش عايدات ساليانه حاصله از عمل انحصار تجاروز نمايد اعتبار داده ميشود

رئيس - آقاي كازروني
كازروني - عرضي ندارم
رئيس - آقاي آقا سيد يعقوب

آقا سيد يعقوب - بنده نظرم در اينجا توجه آقاي وزير ماليه است كه در قانوني كه براي انحصار قند و چاي از مجلس گذشت آمدند صدهشت براي مخارج وصول قرار دادند بعد كه در كميسيون بودجه ما اين را تحت نظر آورديم ديديم صدهشت كه در زمان آن مستشارها قرار داده بودند آن مؤسسه ابتدا محتاج به صدهشت نبوده است و براي تبليغات و پريا گانده بوده است

بعد وزارت ماليه اقدامي كرد كه حقيقتاً اقدام نافعى بود كه اين صد هشت را بصدسه رسانديم كميسيون هم در اين باب جدت كرد. الان ما در اين باب يك بودجه براي اداره تخديد گذرانده ايم كه در لايحه اشاره شد اما اينجا صد شش است خواستم به آقاي وزير ماليه عرض كنم صد شش زياد است بايد صد دو يا صد سه كنيم بواسطه اينكه در مسئله قند و چاي كه صدسه قرار داديم بعد ديديم براي ما نفع دارد ولي اينجا صد شش اعتبار داده اند اگر چه اعتبار است ولي ميخواهم عرض كنم اعتبار زائدي است و بنده مخالفم

وزير ماليه - رأي استحضار خاطر نماينده محترم عرض ميكنم كه انحصار قند و شكر بطوري كه ملاحظه فرموديد مؤسسه آن هنوز اداره نشده بود و علت اينكه صدهشت يا صد شش زياد آمد و خود بنده پيشنهاد كردم و آوردم بصدسه و از صدسه هم باز صرفه جوئي ميكنيم علت عمده اش يكي اين بود كه عايداتش در همان سال اول زياد بود در صورتيكه ما در اينجا مواجه هستيم بايك صورت جدا گانه و آن اين است كه عايدات در سال اول مخصوصاً امسال ما نمايندگانيم چقدر خواهد بود زيرا صدور بخارج را ما بخود نجار جواز ميدهيم آنها يك معاملات قبلي کرده اند از شان حق جواز نميگيريم مصرف داخلي را هم كه ميخواهيم اداره كنيم بانداره قچاق مزاحمت خواهد داشت كه مافوق ندارد باین جهت گمان ميكنم صد شش كم باشد باين ملاحظه پيشنهاد شده است آن ميزاني را كه در بودجه وزارت ماليه ما تخصيص داده ايم بانداره تخديد كه چيز زيادي هم نيست و در حدود صد الی صد و ده هزار تومان بيشتر نيست آنرا هم ما بتوانيم مصرف برسانيم و باين صد و شش علاوه كنيم آنوقت در ساهاي ديگر عايدات هم زياد تر است ميزان خرج اداري هم بدست خواهد آمد و زياد و كم كردن باختيار خود مجلس خواهد بود و اشكالي ندارد

بعضي از نمايندگان - مذاكرات كافي است
دشقي - بنده مخالفم

رئیس - فرمائید

دستی - عرض کنم اولاً دولت در لایحه که پیشنهاد کرده و بعد در خبر کمیسیون هر دو صدش است اینجا اصلاح کرده اند باضافه تمام مخارجی که دولت برای اداره تجدید میکند خواستم به بیم این پیشنهاد ثانوی در کجا شده ؟

وزیر مالیه - بنده کردم

دستی - علی ای حال باید کمیسیون هم موافقت کند مخبر - کمیسیون هم موافقت کرده دستی - باید قبلاً پیش بینی شود که رو به مرفته عابدی که پیدا میشود چقدر است که صدش آنرا علاوه بر بودجه اداره تجدید میخواهند مصرف کنند رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است. پیشنهاد آقای اعتبار (باین نحو قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلمه خالص بعد از جمله عایدات اضافه شود

اعتبار - اینجا البته منظور دولت هم همین بوده است و ما برای اینکه در آتیه تولید يك اشکالی نشود بنده عبارت را بطوری که مقصود را برساند پیشنهاد کردم و اگر ما کلمه خالص را اضافه نکنیم ممکن است صدش برود روی عایدات کل باین ملاحظه بنده پیشنهاد کردم پس از وضع جمع و خرجی که میشود صدش را برای مخارج اداری اختصاص دهند

وزیر مالیه - همانطور که آقای اعتبار گفتند مقصود همین است منتها تفاوتی که بین پیشنهاد ما و ایشان است این است که اگر ما پیشنهاد ایشان را قبول کنیم اصلاً مطلب صورت ظاهرش غلط میشود چرا؟ برای این که عابدی خالص یعنی عابدی مطلق منهای مخارج. این عوائد چه خرجی دارد غیر از این خرج صدش؟ خرج دیگر ندارد. اگر ما بگوئیم از عایدات خالص صدش مثل

این است که غیر از این صدش مخارج دیگری هم هست در صورتیکه هیچ مخارجی نیست. فقط مخارجی که هست همین صدش است. عابدی خالص نیست. عابدی مطلق است

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای اعتبار آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی (باین نهج قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در این ماده نوشته شود فقط صدش تا آخر

فیروز آبادی - عرض کنم ما همیشه باید صرفه جوئی کنیم که مخارج کم بشود. مخارج انحصار آقدرها زیاد نیست بنده عقیده دارم صدش کافی است و اگر هم بتوانند آقای وزیر مالیه يك صرفه جوئی هم بکنند. باین ملاحظه بنده پیشنهاد کرده صدش کافی است دیگر بودجه تجدید را اضافه نکنند

مخبر - آقای فیروز آبادی دقت بفرمائید این بطور اعتبار است چون هنوز معلوم نیست عایدات چه خواهد بود و این مبلغ کافی است باز یاد است به علاوه تصدیق میفرمائید در ابتدای امر دولت يك مخارجی خواهد داشت که سنوات بعد ندارد و ممکن است از صدش تجاوز کند بلاخره عایدات صدش در ابتدای امر معلوم نیست چقدر است که از خزانه گرفته شود. برای سایر مؤسسات صدش بصدینج هر قسم حساب کنید کافی است ولی در موضوع تریک هنوز معلوم نیست دولت چه معامله خواهد کرد این است که در ماده نوشته شد در هذمه السنه بودجه ۳۰۷ تجدید و صدش عایدات انحصار توأمأ باشد

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. رأی میگیریم ماده نهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده ۱۰ - سوخته تریک در هر جا و نزد هر کس باشد متعلق بدولت است و باید وزارت مالیه آنرا جمع و ضبط نماید و در ازای هر يك مثقال بکصد دینار بصاحب مال تأدیه کند.

رئیس - آقای کازرونی کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید بعقوب آقا سید بعقوب - اینجا يك اشکال عبارتی داشت به آقای وزیر مالیه هم اظهار کرده قبول کردند نوشته است سوخته تریک در هر جا و نزد هر کس باشد متعلق بدولت است این کلمه (متعلق بدولت است) باید برداشته شود سوخته تریک نزد هر کس باشد باید وزارت مالیه آنرا جمع و ضبط نماید

وزیر مالیه - بنده باین اصلاح موافقت دارم اشکالی ندارد

رئیس - آقای استرآبادی استرآبادی - عرضی ندارم

(بعضی گفتند مذاکرات کافی است)

رئیس - آقای مخبر با این اصلاح موافقت میکنند؟ مخبر - بلی موافقم

(ماده دهم با اصلاح مرقوم بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۰ - سوخته تریک در هر جا و نزد هر کس باشد باید وزارت مالیه آنرا جمع و ضبط نماید و در هر يك مثقال بکصد دینار بصاحب مال تأدیه کند.

رئیس - آقایانیکه این ماده را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند) رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم

(بشرح آتی قرائت شد)

ماده ۱۱ - ورود تریک از سرحدات ولو اینکه برای صدور باشد چه بطریق ترانزیت و چه بطریق دیگر بکلی ممنوع است مگر آنکه صاحب تریک اجازه آنرا قبلاً از مؤسسه انحصار تحصیل کرده باشد

رئیس - آقای کازرونی کازرونی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید بعقوب آقا سید بعقوب - عرضی ندارم

رئیس - آقای استرآبادی استرآبادی - عرضی ندارم

رئیس - آقای حاج شیخ بیات حاج شیخ بیات - در این ماده نوشته تریک که از خارجه وارد میشود چه بطریق ترانزیت و چه بطریق دیگر ممنوع است ولی اجازه را بطور مطلق نودته است از مؤسسه انحصار در حالتیکه بنده معتقدم دولت فقط نسبت به ترانزیت میتواند اجازه بدهد در غیر از ترانزیت نباید اجازه بدهد و باید بکلی ممنوع باشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود بنده یازدهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب رخواستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم (باین ترتیب قرائت شد)

ماده ۱۲ - مسافری که در سرحدات وارد میشوند و حامل تریک باشند هرگاه تریک آنها زیاد تر از يك مثقال باشد و بگمرک سرحدی اطلاع ندهند حکم قاچاق بر آن تعاقب میگردد و مطابق قوانین مقرر بصاحب آن رفتار خواهد شد

رئیس - آقای کازرونی کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید بعقوب آقا سید بعقوب - عرضی ندارم

رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم

رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم

رئیس - مخالفی ندارد؟ (گفته شد - خبر) پیشنهاد آقای دکتر رفیع (باین مضمون قرائت شد)

ماده ۱۲ را بطور ذیل اصلاح و پیشنهاد میباید
ماده ۱۲ - مسافری در حین ورود از سرحدات هر مقدار تریاک همراه خود داشته باشد باید تسلیم گمرک نموده قیمت عادلانه آنرا دریافت دارند در صورت تخلف حکم قاچاق داشته و مطابق قوانین مقرر در رفتار خواهد شد

دکتر رفیع امین - در این لایحه با اینکه بالاخره صداهای وارد در عین حال باید يك عواید مخصوصی هم برای مردم داشته باشد یعنی برای جلوگیری از استعمال تریاک که بنده پیشنهاد کردم و آقای وزیر قبول کردند بطور ماده الحاقیه متدرجاً باید طوری کرد که تریاک در دست کسی نباشد همانطور که برای مواد مخدره قرار داده شده باید در باره اینها هم معمول شود. چون تا کنون در دست اشخاص بوده است عادت شده است. در مالک خارجه يك مثقال تریاک با يك نخود کوکائین را نمیگذارید دست کسی باشد همینطور مرفین ما هم جداً باید این مسئله را مثل سایر ملل منع کنیم و هر قدر تریاک در دست هر کس باشد دولت باید بگیرد و قدمهایی که باید از برای ترك استعمال تریاک برداشته شود از همینجا شروع باید بکنید. این است که بنده این ماده را اینطور اصلاح کردم و این مؤید ماده الحاقیه خواهد بود که در آخر اضافه شود وزیر مالیه - بگمرانیه دیگر خوانده شود (مجدداً قرائت شد)

مخبر - این درحقیقت اجازه تجارت تریاک خارجه است در داخله. هر مسافری هر مقدار تریاک بیاورد بدهد بگمرک قیمت را دریافت دارد ما مقصود مان اصلاح این است که هیچ وارد مملکت نشود. يك مثقال را اگر احیاناً کسی داشته باشد آنرا مانع نشوند باید جلوگیری و منع کنند که اصلاً بیاورند نه اینکه راه باز کنیم که بیاورند و بفروشند. این خیلی کار آسانی است همه اشخاص

ممکن است بیاورند و بگمرک بفروشند و هیچوقت هم مجازات نشوند

رئیس - میخواهید پس بگیرید؟

دکتر رفیع - پس میگیرم

رئیس - عرض نکردم پس بگیرید عرض کردم میخواهید پس بگیرید؟

دکتر رفیع امین - بنده خواستم عرض کنم که ایشان اجازه میدهند تا يك مثقال همراه داشته باشند بنده ماده را قدری سخت تر نوشتم و امیدوارم که با کمال امتنان قبول کنند.

رئیس - پس رأی میگیریم آقایانیکه پیشنهاد ایشان را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروزآبادی (مضمون ذیل قرائت شد)

بنده در ماده ۱۲ پیشنهاد میکنم که در عوض يك مثقال نوشته شود پنج مثقال

فیروزآبادی - قانون باید طوری نوشته شود که اسباب زحمت برای مردم ایجاد نشود اینجا يك مثقال قرار داده اند آمد يك شخصی در مثقال داشت سه مثقال داشت خواست از اینجا خارج شود و برود شاید تا شهر دیگر هم برسد درازده فرسخ مسافت ده منزل و یازده منزل فاصله داشته باشد آنوقت تریاک را این شخص عادی اگر استعمال نکند تلف میشود لهذا بنده این را پیشنهاد کردم که تا پنج مثقال باشد

وزیر مالیه - میترسم از این عبارتی که نوشته شده سوء تفاهم تولید شود عبارت این است (مسافری که در سرحدات وارد میشود) یعنی مسافری که از خارجه بباران میآیند مقصود این است صحبت مسافری که از اینجا بخارج میروند نیست میخواهیم مسافری که از خارجه می آیند باین عنوان تریاک وارد مملکت ما نکنند.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند

(عده قلیلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. رای گرفته میشود بماده دوازدهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سیزدهم

(باین مضمون خوانده شد)

ماده ۱۳ - برای اجرای این قانون در ترتیب تقبش و جلوگیری از قاچاق تریاک و شیره وزارتین مالیه و داخله مکلف به تدوین نظامنامه هستند که کلاً با مدلول این قانون موافق بوده و پس از تصویب هیئت وزراء بموقع اجرا گذاشته شود.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - عرضی ندارم

رئیس - مخلفی ندارد؟

بامداد - بنده اجازه خواسته ام

رئیس - فرماید

بامداد - قانونی که از مجلس گذشته در این ادوار حالا مطابق محط وده با نبوده چه عرض کنم ولی با نیت بد نبوده است. قانونی که از مجلس گذرانده اند برای این بوده است که تکلیف يك اشخاصی که در این قانون است معین شود و سعی شود که حتی لامکان خوب گذشته باشد ولی این داد و فریاد هائی که بلند است از برای چه بلند است؟ از خود قانون نیست وقتی که خوب بجزر کنیم از اجرا است. روح قانون اجرا است اگر يك شخص مجری قانون خوب را بد اجرا کرد سر و صدای مردم بلند میشود و اگر قانون بد را خوب اجرا کرد خوب میشود. آقایان میدانند که در همین مجلس مکرر در مکرر فریادها بلند بود از دست سوء اجرا. آنوقت میگفتند برای چه؟ از مأمور می پرسیدند میگفت مطابق فلان ماده نظامنامه من اینطور رفتار کردم نظامنامه قانون ممزی در این مملکت چه کرد نظامنامه تحدید چه کرد؟ نظامنامه ارزاق؟ نظامنامه

نمبر؟ همینطور سایر نظامنامه ها البته وقتی که این قانون میگذرد خیلی که دولت هم دقت کرده خوب باشد بعدم اینجا در کمیسیون و در مجلس اصلاح میشود این میروند آنوقت مأمورین نظامنامه را بمذاق خودشان مینویسند آنجا هم کسی نیست که مدافع باشد. مسئله نظامنامه یکی در مرتبه در اینجا مطرح شد که در طی دو لایحه بود که یکیش خاطر ام است در لایحه چراق رقی که نوشته بودند که وزارت فوائد عامه مکلف است يك نظامنامه بنویسد اینجا بیاورند گفتند قبول نداریم رفت و بنا بود این ماده از میان برود آنچه بسر قوانین و بسر مردم آمده نظامنامه ها آورده. بنده مخالف نیستم که نظامنامه داشته باشد. مخالفم با اینکه مجلس اجازه بدهد. تا کنون که هیچ نظامنامه را مجلس اجازه نداده بود اینطور بود حالا که بموجب ماده سیزدهم اجازه میگیرند در حقیقت این ماده اجازه میدهد قانونی شدن آن نظامنامه را آنوقت تکرار میشود همان چیز هائی که مکرر تجربه شده و دیده ام در سایر قوانین. بنده عقیده ام این است که این ماده بکلی حذف شود و البته دولت برای طرز اجرا خودش مکلف است به تدوین يك نظامنامه. نظامنامه که تدوین کرد مربوط بمجلس نخواهد بود. آنوقت جای اشکال جای سؤال جای مراجعه هست. آنوقت البته مأمور نمیتواند بگوید این قانونی است. دفعه اولی است که این قانون مهم میخواهد منطبق با عمل شود. دولت میخواهد ناچار شود قبول و يك قسمت مهم تر است مملکت که پول درازایس وارد میشود این محصول است نظر ما به چیست! نظر دولت هم همین است که يك نقصانی يك نکسی باین عابدی وارد نشود این قانون هر طور هست دارد میگذرد و خواهد هم گذشت دیگر يك اشکالاتی در گوشه و کنارش درست نکنید. بنده عقیده ام این است که اگر ما نظامنامه را بگذرانیم و نظامنامه را قانونی کنیم از آنچه میترسیم گرفتار میشویم یعنی نکس در زراعت تریاک پیدا خواهد شد يك موادی خواهند نوشت و يك تضییقاتی قرار خواهند داد اگر این لایحه کشت تریاک را از بین نبرد آن نظامنامه

از بین خواهد برد. این را بنده استحضار خطر آقایان عرض میکنم که خود زارع یعنی آن رعیت علاقه مند بزراعت تریاک نیست زیرا برایش فایده ندارد اگر کم نیورد زیاد نمیآورد جایز هم خیلی آسان است بکنفر زارع بیش از هزار زرع زمین بایک جریب بایک من تخم بیشتر نمیتواند بکار و عمل بیاورد بزحمتی که از حاصل دارد از وجین کردن تا آب دادن و از شیار اول تا تیغ زدن و شیره گرفتن اینها را که حساب کنید خوب که حاصل بدهد دومین نوعی بزرگ شیره میدهد خیلی خوب ازش بخرند منی شانزه تومان این میشود سیوشش تومان. حد اکثر بگیریم چقدر بخودش میرسد نصف میرسد هیچده تومان ..

روحی - اینطور نیست.
بامداد - حساب کنید چرا با تخم اینها زراعت میکند؟ یکی با فشار مالک یکی هم برای امرار حیات که نصف پول را که میگیرد یک چیزی برای تبستان یا زمستان خود تهیه کند پس زارع علاقه ندارد برای مالکین عمده البته خوب است چون چند جریب زمین دارد برای مالک جزء هم بد نیست ولی اگر چنانچه ما بایک نظامنامه را اجازه بدهیم نوشته شود زارع که اساساً مایل نیست مالکین جزء هم حاضر نمیشوند برای اشکال تراشهایی که میکنند که دیگرش باید اطرافش آلوده نباشد یا چه باشد آن چیزهایی که ازش میترسیم در نظامنامه گرفتارش میشود بنده عقیده ام این است این را حذف کنند. خود در این مختار است در خارج برایش نظامنامه بنویسد طوری که قانونی نشده باشد

وزیر مالیه - چون این مطلب قدری با اصول بر می خورد بنده ناچارم چند کلمه در جواب نماینده محترم توضیحاً عرض کنم هر قانونی که از مجلس شورای ملی میگذرد محتاج بنظامنامه است نظامنامه یعنی طرز اجرای قانون و در هر قانونی ملاحظه میفرمائید در آخرش بک ماده هست که وزارت مالیه یا فلان وزارتخانه مأمور اجرای این قانون است معنیش این است که آن

وزیر یا آن وزارتخانه باید بروند نظامنامه اجرا بنویسند پس هیچ فرقی ندارد بین نظامنامه که بان شکل نوشته شود یا نظامنامه که بموجب ماده سیزدهم بنویسند. حالا چرا در ماده سیزدهم بنویسند. حالا چرا در ماده سیزدهم ما اختصاص دادیم؟ خواستیم این قانون و نظامنامه آنرا بیشتر اهمیت بدهیم و از مجلس بگذرانیم که تصویب هیئت وزراء باید برسد. اگر این را بنویسیم و آخرش مینویسیم که وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است نظامنامه این قانون را وزارت مالیه بخودش انجام میداد و امضاء میکرد. ما خواستیم این نظامنامه را قدری معتمد کنیم. خواستیم وزرایی که طرف اعتماد مجلس هستند آنها را در این کار دخیل کنیم و جلوی این فرمایش را بگیریم که آقای بامداد میگویند میروند می نشینند و یک چیزهایی برای اذیت مردم مینویسند. چطور آقای بامداد در نوشتن قانون با نظامنامه این رعایت را میکنند که چیزی بر ضرر مردم بنویسند اما قلاب و زبری که آنجا نشسته است نمیکند؟ این یکی دیگر اینکه میفرمائید ما این ماده را برداریم که بنظامنامه که بعد خودشان مینویسند بشود اعتراض کرد یعنی چه؟ مگر ما قاعدهی یک کارهایی میکنیم یا قانونی که شما گذاشتید اگر من آن قانون را بد اجرا کنم شما نمیتوانید اعتراض کنید پس چه فرق دارد قانون و نظامنامه قانون را اگر من بد اجرا کنم باید شما بمن اعتراض کنید اگر نظامنامه را هم بد بنویسم بد اجرا کنم باید بمن نگویید اگر من اجرا کننده خوب هستم ناچارم وسعی میکنم که هر دو را خوب اجرا کنم و اگر اجرا کننده بد هستم چه شما این را بنویسید چه ننویسید من بد اجرا میکنم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
(پیشنهاد آقای عدل مضمون ذیل قرئت شد)
پیشنهاد میکنم در ماده سیزدهم پس از لفظ تریاک و شیره نوشته شود و مواد مشتقه از آنها
مخبر - بنده این را قبول میکنم برای رفع زحمت آقای عدل

پیشنهاد میکنم در ماده سیزدهم پس از لفظ تریاک و شیره نوشته شود و مواد مشتقه از آنها
مخبر - بنده این را قبول میکنم برای رفع زحمت آقای عدل

رئیس - پیشنهاد آقای رفیع (بناحو ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم اضافه شود در ماده ۱۳ بعد از با مدلول این قانون و سایر قوانین مملکتی موافق بود.

رفیع - بنده آقای وزیر مالیه را متذکر میکنم که در مجلس شورای ملی مکرر بنظامنامه سکایت شد و اغلب آقایان شاهدند به اینکه نظامنامه ها مخصوصاً در زمان تخصصین امریکائی غالب بر خلاف قانون بود. اینکه آقایان اعتراض میکنند نسبت بنظامنامه عرضشان این است که طوری نوشته شود که مطابق قوانین مملکتی باشد قانون هیچوقت اجازه نداده است سر زده داخل حسانه مردم شوند این مقدمات داخل میشوند و میگویند بموجب نظامنامه نظامنامه ما فوق قانون نیست بعد از قانون است مخصوصاً از چنین وری لایقی ما تقاضا داریم که نظامنامه که برخلاف قانون نوشته شده هم در تحت مطالعه دریاورند. یک کمیسیون را تشکیل بدهند در وزارت مالیه هم آن نظامنامه هائی که در سابق بوده است و برخلاف بوده است از این براند. در اینجا نوشته شده است با مدلول این قانون موافق باشد معنیش این است که با سایر قوانین اگر مخالف باشد چندان اهمیت ندارد. باید نوشته شود که با مدلول این قانون و سایر قوانین مملکتی موافق باشد. بک همچو نظامنامه نوشته شود.

وزیر مالیه - بنده این اصلاح را قبول میکنم و خیلی هم از این تذکر تشکر میکنم و ما اگر این را ذکر نکردیم برای این است که رعایت قوانین برای ما چه در مورد نظامنامه و چه در جای دیگر فرض و لازم است ولیکن در اینجا ذکر این قانون از نقطه نظر مقررات مخصوصه بوده است ولی البته هیچ ضرر ندارد که نوشته شود این قانون و سایر قوانین مملکتی

مخبر - بنده هم قبول میکنم.
رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی (شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده نوشته شود که از اول فروردین ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته شود

فیروز آبادی - با نظامنامه این قانون نوشته شود یک ماه دو ماه طول میکشد و اسباب زحمت و خرج فوق العاده خواهد شد چند ماه از سال گذشته دولت تا در این کار داخل شود و مقدمات کار را فراهم کند و مطالعات بکند در این کار آخر سال می شود بنده پیشنهاد کرده که تا اول فروردین ۱۳۰۸ بهمان ترتیب سابق رفتار کنند و تریاک را بفروش بفرستند. اول فروردین که نزدیک بموقع تریاک جدید است مشمول این قانون شوند و این قانون بموقع اجرا گذاشته شود.

رئیس - آقای زوار
زوار - نماینده محترم که طرفدار مصالح مملکت بودند فلسفه برای اینکه تأخیر بیندازند ذکر نفرمودند. اگر بهتر توضیح میدادند بنده هم جواب عرض میکردم.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدهند قیام فرمائید.

(ع-ه قلابی برخاستند)
رئیس - قابل توجه نشد. رای گرفته میشود بماده سیزدهم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهاردهم (شرح آتی خوانده شد)

ماده ۱۴ - وزارتخ اجرای این قانون کلیه مقررات جاریه واجب تریاک و عوارضی که بان تعلق میگرفته است اعم از حقوق کمرکی و غیره ملغی است و دولت مکلف است بودجه مؤسسات معارفی و خیریه که از محل عوارض تریاک تأدیبه میشد معادل آنچسبه در سال ۱۳۰۷ تصویب شده است همه ساله در ضمن بودجه مملکتی منظور نموده و بپردازد

رئیس - آقای دشتی
دشتی - عرض کنم اینجا قید شده است که در سنه ۳۰۷ تصویب شده باشد در صورتیکه در بعضی جاها از

محل تریاک بمعارف محل کمک میشود بدون اینکه بتصویب رسیده باشد مثلاً بعضی تجار به مدرسه معارف از صندوقهای تریاک مساعدت میکنند و این هم بتصویب مجلس رسیده و ممکن است که دیگر این مساعدت را نکنند. اینجا باید اصلاح شود که آنچه در سنه ۱۳۰۷ معمول بوده است بمعارف بدهند

وزیر مالیه - موافقت میکنم

مخبر - بنده هم موافقت میکنم نوشته شود معادل آنچه در سال ۱۳۰۷ تصویب شده یا معمول بوده است.

رئیس - رأی گرفته میشود بماده چهاردهم با این اصلاحی که شد آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای دکتر رفیع در جلسه گذشته ماده الحاقیه داده بودند و همچنین آقایان دادگر و تقی زاده پیشنهادهای داده اند که قرائت میشود

وزیر مالیه - اجازه بفرمائید؟ ممکن است بنده تقاضا کنم تمام مواد الحاقیه اول خوانده شود که اگر بهم شبیه است در هر يك بحث علیحده نشود

(مواد الحاقیه بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده الحاقیه پیشنهاد آقای دکتر رفیع خان دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال وسائل ترك استعمال تریاک را در داخله مملکت و طبیب و دوائی مجانی در دسترس معتادین فراهم نموده و اعتبارات لازمه اجرای این منظور را بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید تا آنکه در انقضاء مدت مزبوره استعمال تریاک در غیر موارد طبی در تمام مملکت منزوك و ممنوع گردیده و فروش تریاک در موارد طبی بموجب نسخه طبیب و در دواخانه ها بعمل آید

پیشنهاد آقای تقی زاده

ماده الحاقیه ذیل را بعد از ماده چهاردهم و قبل از ماده پانزدهم بعنوان ماده پانزدهم پیشنهاد میکنم دولت مکلف است میزان مصرف داخلی تریاک را هر

ساله باندازه عشر میزان مصرف داخلی سال ۱۳۰۷ تقلیل نماید یعنی نه خسود فروخته و نه اجازه فروش بدهد بطوری که در سال ۱۳۱۸ مصرف داخلی تریاک کاملاً موقوف شود

ایضاً پیشنهاد آقای تقی زاده

اینجانب جمله ذیل را به پیشنهاد خودم اضافه میکنم بعنوان تبصره آن ماده بعلاوه هیچ اجازه برای وارد کردن تریاک از خارجه باحدی داده نخواهد شد مگر آنکه اطمینان کامل حاصل شود که مصرف داخلی نخواهد رسید

پیشنهاد آقای اعتبار

ماده الحاقیه - دولت مکلف است اعلاناتی در تمام مملکت منتشر سازد که عموم معتادین تریاک اجبار دارند که از این تاریخ الی مدت چهار سال این عادت ترك نمایند و در آخر مدت هر کس تریاک استعمال نماید شدیدا مطابق قانون مجازات عمومی تعقیب خواهد شد هرگاه ارتکاب مرتکب از پنج مرتبه تجاوز نماید مرتکب با وسال حبس مجرد محکوم و از حقوق مدنی و اجتماعی محروم خواهد شد

تبصره - دولت نیز مکلف است برای معتادین از محل عایدات همین قانون همه گونه وسائل ترك از قبیل تهیه دوا و طبیب مجانی و غیره در دسترس معتادین فراهم آورد.

پیشنهاد آقای دهستانی

ماده الحاقیه - هرگاه معلوم شود مأمورین مالیه در موقع تحویل گرفتن شهره تحویل دهندگان را معطل و یا از میزان حقیقی وزناً کمتر تحویل بگیرند مادام الحیوة از خدمت دولت منفصل و مطابق قانون مجازات خواهند شد

ماده الحاقیه پیشنهاد آقای دادگر و دکتر سنک و شیروانی

از عایدات این انحصار صدهای برای مصارف صحی و بخصوص تریاک با اداره صحیه کل مملکت اعتبار داده میشود.

پیشنهاد آقای یاسائی

ماده الحاقیه - مادام که منتظرین خدمت دروزارتخانهها وجود دارند برای تشکیلات انحصار دولتی تریاک استخدام جدیدی بعمل نخواهد آمد مگر اشخاصی که بملاحظه تخصص برای نیازی و چونه کردن تریاک کمترین خواهند شد

ایضاً پیشنهاد آقای یاسائی

از عایدات حاصله بموجب این قانون يك عشر مخصوص بمعالجه معتادین تریاک خواهد بود که باید بوسیله اداره صحیه کل مملکتی مصرف برسد.

پیشنهاد آقای فیروز آبدی

بنده پیشنهاد میکنم که اجرای این قانون از اول فروردین ۱۳۰۸ بشود.

پیشنهاد آقای حاج میرزا حبیب الله امین

ماده الحاقیه - وزارت مالیه یا مؤسسه انحصار مکلف است برای اجرای عمل انحصار اشخاصی را که قبل از تصویب این قانون از عملیات مختلفه معاملات تریاک اعاشه مینموده اند بدیگران مقدم ندارد

ماده الحاقیه - پیشنهاد آقای باعداد

نصف عایدات انحصار تریاک مخصوص بسط و توسعه اقتصادات مملکت بوده و عشر آن بمصرف ترك طبی استعمال داخلی تریاک خواهد رسید.

وزیر مالیه - اجازه میفرمائید در این قانون این موادی که تقدیم شده و مباحثاتی که میشود همه الحمد لله از روی حسن نیت و موافقت و روی خوش است. حالا آمدم اینجا يك مقدار مواد الحاقیه هست اجازه بفرمائید بطور خلاصه این مواد الحاقیه را بنده بعرض آقایان میرسانم شاید بین آنها يك وجه جمعی بتوانیم پیدا کنیم که همه آقایان موافقت کنند وقت را هم تلف نکرده باشیم سه فکر در این مواد الحاقیه هست. يك فکر راجع به قسمت صحی است که آقای دکتر رفیع شروع کردند و آقای دادگر و آقای تقی زاده راجع بکم کردن عشر در هر سال دادند و يك سدی سه هم آقای شیروانی و دادگر و دکتر سنک

تخصیص داده اند و آقای یاسائی هم در همین زمینیه پیشنهادی داده اند. بطور کلی بنده باید عرض کنم که با هر اختصاصی که بنا باشد بخواند عوائد حاصله از این انحصار را در قانون تخصیص بدهد برای يك مخارج عمومی و بایستی در برای اینکه این باید برود بمخارج عمومی و بایستی در بودجه عمومی مملکت هر چه هست پیش بینی شود فقط يك چیزی هست در اینجا که بنده حاضرم نسبت باو با آقایان قرار طرز کارش را بدهیم و آن قسمت صحیش است در قسمت ترك تریاک پیشنهادی که آقای دکتر رفیع کردند که دولت را ملزم کردند باینکه وسائل این مطلب را تهیه کنند و پیشنهاد هائی که برای این کار از حيث اعتبار لازم است بمجلس بیاورد این پیشنهاد خیلی منطقی است از برای اینکه نه صد و معلوم میشود نه صد سه معلوم میشود بالاخره روی مطالب موهوم حرف زدن نتایج قطعی مطلوب حاصل نمیشود فقط يك داخوشبختی است که اگر يك روز بخوایم برای بودجه صحی يك دست و پائی بکنیم و يك صد و صد سه علاوه پیدا کنیم که این صد و صد سه هر چه باشد برود آنجا این هم اصولاً صحیح نیست ولیکن این پیشنهادی که دولت مکلف باشد وسائل ترك این قضیه را تهیه کند و يك پرگرامی برای این کار فکر کند و مطالعه کند و بيك اشخاصی که در صحیه هستند بصیرت و اطلاع دارند بگویند يك پرگرامی حاضر کنید برای ده سال برای پنجسال آنوقت به بینند چقدر اعتبار لازم دارد و برگردد بمجلس و بگویند برای این مأموریتی که شما بمن دادید فلان میزان من خرج دارم این را شما بیائید تصویب کنید این البته متقن تر صحیح تر است و بعقیده بنده آن پیشنهادی هم که آقای دادگر و آقای تقی زاده راجع بکسر کردن يك میزانی از مصرف داخلی یعنی از فروش مصرف داخلی برای کشیدن و خوردن کرده اند خیلی خوب است و باصل مقصود کمک میکند و به نظری هم که آقای دکتر رفیع دارند کمک میکنند ولی بعقیده بنده باید این دو پیشنهاد را تلفیق کنیم که یکی پیشنهاد آقای دکتر رفیع خان و یکی هم پیشنهاد آقای

تقی زاده و پیشنهاد آقای دادگر است و از این دو پیشنهاد يك ماده خوبی با بصورت تبصره در آوریم که در ضمن اجرای این مقصود هر ساله مؤسسه انحصار بقدر يك دهم از فروش تابع داخله کم کند تا بتدریج در ظرف مدتی بکلی از بین برود و استعمال نشود. این ترتیب بسیار خوب است. آمدیم سر مخارج. البته این کار يك مخارجی دارد و آقایان در نظر دارند که اداره صحیه در این باب اقدامات بکند و طبیب و دوائی مجانی تهیه بکند و این البته خرج دارد. ولی به عقیده بنده بهتر این است که پنج خرج را معین نکنیم و مسئله صد يك یا صد دو و صد سه را مسکوت بگذاریم و بعهده خود ما بگذاریم تا مطالعات لازمه بعمل آوریم سال اول ممکن است فلان قدر خرج داشته باشد سال دوم شاید کمتر خرج داشته باشد این ها يك چیز هائی است که اگر بنظر ما بگذارید مطالعه کرده و بعد بعرض مجلس برسانیم بهتر است آقایان خودشان ملاحظه کرده اند که هر چیزی را که دولت مجلس آورده و شما صحیح احساس کرده اید خودتان همراهی کرده اید و رای داده اید هیچ روي او هم نوشته نشده بود که فلان مالیات و عایدی بفلان قسمت مخارج باید تخصیص داده شود. دوسه فقره دیگر پیشنهاد است راجع به مجازات. یکی از طرف آقای اعتبار در موضوع مجازات تریاک کش ها و دیگری از آقای دهستانی در مورد مامورین متخلف.

ولی بنده ناچارم عرض کنم که چنانچه ملاحظه میفرمائید در این قانون هیچ ماده راجع به مجازات و تخلف اصلا نیست. و ماده هم نداشت زیرا آقای وزیر عدلیه يك لایحه راجع به مجازات فردا به مجلس خواهند آورد و البته مجلس هم تصویب خواهد کرد زیرا يك همچو قانون مهمی مواد مجازات زیادی خواهد داشت چون مسئله مجازات نه کار بنده است و نه کار نظامنامه. این مواد باید در همان قانون مجازات باشد از این جهت بنده از آقای اعتبار و دهستانی خواهش میکنم که پیشنهادات و مواد الحاقیه خودشان را

بگذارند تا مطالعه در قانون مجازات بعمل آید اگر دیدند در آن لایحه مواد مهمی در این موضوع نیست آنوقت اقدام بفرمایند مخصوصاً راجع به پیشنهاد آقای دهستانی بنده مسبوقم که در آن لایحه دوسه ماده خیلی شدید است که نظر ایشان را کاملاً تأمین میکند و همینطور راجع به پیشنهاد آقای اعتبار

يك ماده الحاقیه هم آقای تقی زاده پیشنهاد کرده اند راجع بمقید کردن ورود بطریق خاص. بعقیده بنده این لازم نیست زیرا بهر عنوان و ترتیبی که باشد ما از ورود تریاک بداخله مملکت خودمان جلوگیری خواهیم کرد. خواه بطور ترانزیت یا غیر ترانزیت و هیچ طریقی ما اجازه ورود بداخله نخواهیم داد دو فقره پیشنهاد دیگر است یکی مال آقای یاسائی و دیگری مال آقای حاج معین لتجار که درست نقطه مقابل هم است آقای یاسائی میخواهند مؤسسه انحصار را يك مؤسسه استخدامی و جزو دوائر وزارت متبوعه تلقی کنند آقای حاج معین لتجار نظرشان نقطه مقابل این است و میخواهند يك ترتیبی باشد که فردا هر کس آمد و گفت من باین کار اعاشه می کرده و حالا هم باید اعاشه کنم آزاد باشد و حقوق بگیرد. هر دو قسمت غلط است و اگر بخواهیم هر يك از این دو نظریه را قبول کنیم کار خراب می شود مؤسسه انحصار يك مؤسسه تجارتي است و صرف از نظر منفعت باید کار کند در هر جا بهر کس احتیاج دارد باید مراجعه کند و بیادور دستخدا نماید در این مؤسسه یا اگر است دلال است و اشخاص دیگری هستند باید باشند و کار کنند و به آنها مراجعه میکنیم شاید از بین منتظر خدمت وزارت مالیه هم مستخدم بگیرد. در هر حال باید سعی کرد که این قبیل کارها از صورت کار و مؤسسه دولتی و استخدام بیرون بیاید و این ترتیب نزدیک تر است ب فکر آقایان که معتقدند این کار کار دولت نیست. بنده هم با این اصول موافقم پس بنده از آقای یاسائی استدعا دارم پیشنهادشان را مسترد بدارند و همینطور از آقای حاج امین تجار زیرا این

مؤسسه يك مؤسسه تجارتي است و نمیشود اجازه داد که هر کس اعاشه می کرده حالا هم بکند مسئله حق تقدم در کار نیست این يك مؤسسه است که مطابق احتیاج و منافع خودش کار میکند و مقید بچیزی نیست اگر در يك جا يك مستخدم خوبی دید که بدرش میخورده انعی نخواهد داشت که او را ببرد استخدام کند. مثلاً بانک که خودتان تاسیس کرده اید چه میکنید؟ همینطور است که عرض کردم. در هر اداره هر کس را دید که بدرش میخورد و باو احتیاج دارد تقاضا میکند و استخدام می کند. منتهی از نظر مساعدت به مستخدمین ما قائل شده ایم که این ها در این مؤسسات آزاد کاری کنند جزو خدمتشان محسوب شود و این البته ضرری به مستخدمین میزند در اداره تجدید شاید يك اشخاص با سابقه باشند که بدرد این مؤسسه بخورند در این صورت چه مانعی خواهد داشت که باین مؤسسه بیاید. يك قسمت کار عمده این مؤسسه با یاد و دلال است و آنها را هم ممکن است از خارج استخدام کرد. پس از آقای حاج امین لتجار هم استدعا دارم پیشنهادشان را مسترد بفرمایند. آقای بامداد هم يك قسمت از پیشنهادشان این است که نصف عوائد را اختصاص دهند به تریاک کش ها در این موضوع بنده اول هم عرض کردم که نمی توانم موافقت کنم. و در قسمت عشر در آن قسمتی که لازم بود قید نظر بآنم را بعرض رساندم روی هم رفته بنظر بنده پیشنهاد آقای دکتر رفیع با اضافه کردن قسمتی از پیشنهاد آقای تقی زاده و دادگر راجع به کم کردن هر سال يك عشر که بلکه تا دو سال ما موفق شویم که مصرف داخلی تریاک را از بین ببریم خوب است و بنده قبول میکنم. نسبت به خرج هم حالا خوب است چیزی تعیین نشود تا ما مطالعات کرده و هر چه اعتبار لازم شد از مجلس تقاضا خواهیم کرد و در هر حال نظر آقایان شیروانی و دکتر سنک هم جائی نبود و هر وقت که موقع شد ما خود مان تقاضای اعتبار و خرج خواهیم کرد. ممکن است صد هزار تومان بخواهیم یا بیشتر یا کمتر، غرض این است حالا صد پنج

با صد سه معین کردن نتیجه ندارد باید باندازه احتیاج صرف کردند برای دلخوشی که بگوئیم خوب صد سه اختصاص دادیم خلاصه پیشنهاد آقای دکتر رفیع و دادگر را با آن اصلاحی که عرض کردم قبول میکنم و از سایر آقایان هم چون وقت گذشته استدعا دارم موافقت بفرمایند که این لایحه بگذرد

رئیس - آقای شریعت زاده هم در این زمینه پیشنهادی داده اند قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

سه ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنم :

اول - دولت مکلف است از تاریخ ۱۳۰۸ ببعدهم ساله يك عشر از مصرف داخلی کسر و بعد از انقضاء مدت ده سال استعمال تریاک و مشتقات آنرا جز در موارد معالجات ها در تمام مملکت بامر منع نماید

۲ - پس از انقضاء مدت ده سال هر کس تریاک یا مشتقات آنرا بطور عادت استعمال کند محبوس میشود و مؤسسات صحی مملکت مکلف هستند این قبیل محبوسین را در تحت مراقبت قرار دهند تا پس از حصول اطمینان بترك مستخلص شوند

۳ - اشخاصی که پس از ترك تریاک استعمال آنرا تجدید نمایند بحسب مجرد از سه سال تا ده سال محکوم خواهند شد

ماده الحاقیه پیشنهاد آقای دکتر رفیع خان امین :

ماده الحاقیه - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال وسائل ترك استعمال تریاک را در داخله مملکت تهیه طبیب و دوائی مجانی در دسترس معتادین فراهم نموده و اعتبارات لازمه اجرای این منظور را بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید. و مصرف داخلی راهر سال يك عشر کسر کند تا آنکه در انقضای مدت مزبور استعمال تریاک در غیر موارد طی در تمام مملکت متروک و ممنوع گردیده و فروش تریاک در موارد طی بموجب نسخه طب و در دواخانه ها بعمل آید.

وزیر مالیه - باین اصلاح کان میکنم این پیشنهاد

جامع همه نظریات است. و آن این است که قید شود مصرف داخلی يك عشر کم میشود از ۳۰۸ برای اینکه ما فعلا وسایل این کار را در دست نداریم و از این جهت از ۳۰۸ شروع خواهیم کرد.

رئیس - (خطاب به آقای دکتر رفیع) باین پیشنهاد موافقت؟

دکتر رفیع - موافقم در صورتیکه آن قسمت از ۳۰۸ باشد زیرا در ابتدای ماده میگوئیم مدت ده سال است رئیس - آقای داد گر

داد گر - بنده موافقم

تقی زاده - بنده عرض دارم.

رئیس - اگر موافق نیستید روی پیشنهاد خودتان توضیح بدهید.

تقی زاده - بنده موافقم ولی اینجا يك نقصی دارد یعنی دو نقص یکی این است که باید در اول ماده اضافه شود که از سال ۱۳۰۸ هیچ چیزی اضافه فروشی نخواهد شد از ۳۰۷ باید میزان را ثابت کرد و مثلاً گفت هر سال عشر این میزان کسر خواهد شد يك نکتة دیگر این است که در یکی از موادی که گذشته گفته شد دولت تریاک را که از خارجه وارد میشود چه بطور ترانزیت و چه برای مصرف دیگر منع خواهد کرد مگر با اجازه مخصوص استثنائی که قرار داده اند بر میگردد مصرف داخلی یعنی مگر برای مصرف داخلی که مؤسسه انحصار ممکن است اجازه بدهد این است که بنده پیشنهاد کرده ام بطور تبصره علاوه شود که هیچ اجازه نباید داده شود مگر اینکه اطمینان کامل داشته باشد که بمصرف داخلی نخواهد رسید. و الا مقصود حاصل نشده و از خارجه تریاک برای مصرف داخلی خواهد آمد البته با حسن ظنی که ما بدولت داریم میدانیم که اجازه نخواهند داد از خارجه برای مصرف داخلی تریاک وارد شود ولی چون آنجا از طرف مجلس تصریح نشده که دولت حق ندارد که چنین اجازه را بدهد این است که بنظر بنده باید در ابتدای این ماده اضافه شود که از ابتدای

رئیس - در هردو فقره پیشنهاد؟

یاسائی - بلی

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - موافقم.

رئیس - آقای حاج امین التجار

حاج امین التجار - بنده هم موافقم.

رئیس - ماده الحاقیه قرائت میشود.

(باین ترتیب خوانده شد)

ماده الحاقیه - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال وسائل ترك تریاک را در داخله مملکت و طبیب و دوائی بجائی در دسترس معتادین فراهم نموده و اعتبارات لازمه اجرای این منظور را به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید و مصرف داخلی را از ۱۳۰۸ در هر سال يك عشر کسر کند تا اینکه در انقضاء مدت مزبوره استعمال تریاک در غیر موارد طبی در تمام مملکت متروک و ممنوع گردیده و فروش تریاک در موارد طبی بموجب نسخه طبیب و در دواخانهها بعمل آید

رئیس - رأی میگیریم باین ماده الحاقیه که ماده یازدهم میشود آقایانیکه این ماده الحاقیه را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

وزیر مالیه - اجازه فرمایند تبصره هم قرائت شود

(تبصره بمضمون ذیل خوانده شد)

تبصره - مؤسسه انحصار برای ورود تریاک از خارجه

هیچ اجازه نخواهد داد مگر اینکه اطمینان کامل حاصل

نماید که بمصرف داخلی نخواهد رسید

رئیس - رأی میگیریم ماده یازدهم باین تبصره آقایانی

که موافقت قیام فرمایند.

(عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده الحاقیه دیگر پیشنهادی

آقای یاسائی.

(باین کیفیت خوانده شد)

ماده الحاقیه در صورت اختلاف مابین مؤسسه انحصار دولتی و مردم و آنچه که مربوط به حق حاکمیت دولت است بمحاکم اداری و آنچه که راجع به حق تصدی دولت است به محاکم عدلیه ارجاع خواهد شد

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - رأی اینکه عمل مؤسسه تریاک و اختلافات

ناشیه از این مؤسسه به مردم بعدلیه رجوع نشود ممکن است گفته شود و این طور بنظر آید که عملیات مؤسسه انحصار عملیات حاکمیت دولت است و در نتیجه به محاکم اداری رجوع شود. از این جهت بنده پیشنهاد کردم آنچه که مربوط به اعمال حاکمیت دولت است به محاکم اداری و آنچه که مربوط به اعمال تصدی دولت است از قبیل اجاره و غیره به محاکم عدلیه رجوع شود. بنده از نظر توضیح مطلب این پیشنهاد را تقدیم کردم حالا اگر آقای وزیر مالیه این را قبول بکنند خیلی خوب است و الا تصدیق خواهید فرمود اسباب زحمت خواهد شد.

وزیر مالیه - عرض میکنم این مسئله گذشته و چنین

مقرر شده که کلیه مسائلی که ناشی از اعمال حاکمیت دولت است بیک محاکم خاصی برود. و آنچه که مربوط به قسمت تصدی است باید بعدلیه برود این يك اصل مسلمی است که در مؤسسه انحصار یا در جاهای دیگر هر چه باشد باید همینطور رعایت شود و اینکه آقای یاسائی پیشنهاد کرده اند اصلاً لزومی ندارد و به تصدیق خودشان تأیید همان قانون سابق است

دلیل دیگر این است که قانون راجع به مجازات را فردا وزیر عدلیه خواهند آورد. در آن وقتی که مواد مجازات مطرح میشود این قضایا هم بهتر روشن خواهد شد و معلوم خواهد شد چه اعمالی اعمال حاکمیت است و چه اعمالی اعمال تصدی. در این صورت تنها میکنم آقای یاسائی پیشنهاد خودشان را پس بگیرند.

یاسائی - بسیار خوب. مسزدم میدارم.

رئیس - ماده شانزده

(باین شرح خوانده شد)

وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است
جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارد
رئیس - رأی گرفته میشود باین ماده آقایانیکه
تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد. آقای تقی زاده

تقی زاده - عرضی ندارم

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - چون وقت گذشته و آقایان محترم هم
خسته شده اند بنده خیلی بطور اختصار عرض خودم
را عرض میکنم. بنده در باب انحصار تریاک مخالف بودم
برای اینکه مسئله انحصار در يك مملکت مفید است که
مربوط به تجارت بین المللی نباشد. وقتی که مطلب
مربوط به تجارت داخلی است یعنی دولت میتواند يك
ترخی معین کند و به همین قیمت هم در بازار بفروشد
این مفید است زیرا همه خریدارها مطیع حکم و ترخی
دولت خواهند بود. ولی وقتی که دولت بید هم در داخله
بفروشد و هم در خارجه یعنی تجارت بین المللی بشود
چون خریداران خارجی مطیع امر و تعرفه و ترخی که
دولت معین کرده نیستند از این جهت انحصار فائده ندارد
معامله که دولت در خارجه میکند بیشتر مربوط است
به عرضه و تقاضا. تجارت بین المللی را خود تجار
بهتر می توانند انجام دهند تا دولت. تجربه هم ثابت کرده
این انحصار سبب میشود که دولت يك مؤسسه تشکیل
دهد در نتیجه اشخاص مطیع و مجرب و علاقه مند بکار
را از کار خارج کنند و يك انحصار بی تجربه و بی
علاقه بکار را دعوت کنند و بکار گمارد. در صورتیکه
تاجری که در خارج تجارت میکند بیشتر علاقه مند
بکارش است تا فلان مستخدم و اشخاص اداری. زیرا
او سعی میکند فائده ببرد ولی در مورد مستخدمین و
اشخاص اداری چون علاقه بکار ندارند این طور نیست.
پس از نظر بین المللی انحصار فائده ندارد این مسائل را
بنده در نظر داشتم عرض کنم. مخصوصاً آن روزی که

مذاکره شد تا اگر دولت تریاک را انحصار می کند برای
این است که تجاری نمی توانند تجارت بین المللی بکنند بدلیل اینکه هم
سرمایه شان کم است و هم آن اطلاعاتی که باید داشته باشند ندارند
اما راجع سرمایه فرضاً که تجار سرمایه نداشته باشند این
بانک ملی که شما تأسیس کرده اید خوب است بانها
مساعدت و کمک کنید فلسفه تأسیس این بانک چیست؟
برای همین است که در مواقع لازمه به تجار کمک کند
و پول قرض بدهند

راجع باطلاعات هم مستخدمین دولت و قسولگریها
باید این اطلاعات را به تجار بدهند پس فائده انحصار
دولت این است که از خارجه يك وجوه
گزافی جلب ولی انحصار ندادن بدولت تجارت
را بهتر میکند باین جهت بنده عقیده باین لایحه ندارم
چیزی که بیشتر عرض بنده را تأیید می کند این است
که بعد از آمدن این لایحه به مجلس در جراند خودمان
چیزی منتشر شد که لازم میدانم از طرف دولت توضیحی
داده شود در روز نامه دیده نوشته: وزارت مالیه
در جواب وزارت امور خارجه راجع بزراعت
تریاک در ضمن مراسله اشعار میدارد که وزارت مالیه در
این خصوص اقدامات لازمه بعمل آورد و لایحه انحصار
تریاک را به مجلس خواهد داد و بعلاوه در نظر است
لوايح دیگری برای توسعه بعضی زراعت ها از قبیل زراعت
چای چغندر و تولید بریشم تنظیم کرده تصمیماتی اتخاذ
کنند. این چیزی بود که بنده در جراند خواندم بعد
که لایحه را آوردند معلوم شد که مقصود از این مسئله تریاک
این است که رجوعی به خارج در مملکت وارد کند
اگر مرام و مقصود دولت حقیقتاً همین باشد که در روز
نامه نوشته شد و این خبر کاملاً صحیح باشد زراعت
تریاک از مملکت محو خواهد شد و الا بنده میدانم بجهت
نظر وزارت مالیه بوزارت خارجه مینویسد. زیرا در این
جا تصمیمات بین المللی در کار نبود که محتاج باشد به
وزارت خارجه مینویسد. اگر بود خوب بود مجلس هم
قبلاً اطلاع داشته باشد چون در مسائل بین المللی

هر تصمیمی که دولت میگیرد باید با نظر و اطلاع مجلس
باشد علتش هم این است که اگر ما راجع بمسائل داخلی
خودمان هر تصمیمی بگیریم فرضاً که فردا نخواستیم میتوانیم
آن را تغییر بدهیم ولی در مسائل بین المللی این طور
نیست و باید عمیقانه نگاه کنیم این است که بنده
از نمایندگان دولت (اگر حاضر باشد) توضیحات می
خواهم که چرا وزارت مالیه بوزارت خارجه مینویسد
اگر مسئله بین المللی در کار نبود ضرورتی نداشت که
از طرف وزارت مالیه چیزی بوزارت خارجه نوشته شود
زیرا خیلی از قوانین در مملکت از مجلس میگردد و به
خارجه چیزی نوشته میشود پس باید فهمید يك تصمیمات
بین المللی هست یا نیست.

این هم یکی: دیگر اینکه از این قسمت که بگذریم
میرسم باینکه آیا کشیدن و استعمال تریاک خوب است
یا نه البته کشیدن تریاک بد است و این قدمی که جامعه
ملل بر منع زراعت تریاک میخواهد بردارد يك قدمی
است که بخیر بشر و جامعه ملل است و ما هم بسیار
خوب که در موقعش باین قدم کمک کنیم بنده هم با تشویق
استعمال تریاک مخالفم ولی در این کار باید از راهی داخل شد
که بحال مملکت مفید باشد. در این جا هم دو مسئله است
یکی اینکه تریاک در داخله مملکت کشیده نشود و یکی
هم اینکه تریاک بخارجه نرود. این جا پس دو مسئله است
در قسمت اولی این قدمی که دولت برداشته و تا کس
تریاک را بالا برده و مثقالی دو ربال کرده این قدم که
عملاً مفید نیست زیرا در عمل دیده شده که هر وقت
تا کس بالا میرود قاچاق هم زیاد میشود و هر وقت تا کس
کم میشود قاچاق هم کمتر میشود. غرض این است که با
زیاد کردن تا کس قاچاق هم زیاد میشود و کار به قاچاق
بین المللی میرسد یعنی بهر طریقی که باشد تریاک را بطرز
قاچاق از خارج وارد مملکت میکنند و میفروشند اگر
دولت بگوید من اینقدر مقتدر هستم که در تمام سرحدات
قوانین تجویز و برقرار میکنم که از ورود تریاک
جلو گیری شود این عملاً محال است زیرا دول اروپا و

آن دولی که تشکیلاتشان خیلی منظم تر است نتوانسته اند
از ورود قاچاق جلوگیری کنند. هر قدر هم تا کس زیاد
بگیرند باز جلوگیری قاچاق محال است. و مصرف داخلی
هم خواهی نخواهی خواهد شد. در موقع کودتا بنده در
فارس بودم دکان تریاک را هنوز نتوانسته بودند اداره
کنند و يك مبلغی در راه می گرفتند. بعد يك متحد المالی
از مرکز رسید که تا کس را کم کنید وقتی که
تا کس را کم کردیم عایدات دولت بیشتر شد غرض
این است که این يك چیزی است تمام متخصصین در کتب
نوشته اند که هر قدر تا کس مالیات زیاد تر شود قاچاق
هم زیادتر خواهد شد و برعکس هر قدر تا کس کم شود
قاچاق هم کمتر خواهد شد. حالا کدام دولتی است که
بتواند بگوید تشکیلات من در سرحدات طوری است که
می توانم از تریاکي که از تمام ممالک خارجه بداخله می آید
مراقبت کنم؟ فرضاً ما بموجب این قانون که تا کس
را زیاد کرده مصرف داخلی را کم کنیم این هیچ فائده
ندارد جز اینکه قاچاق زیادتر میشود و به عقیده بنده
برای جلوگیری از مصرف تریاک در داخله راهش همان
است که آقای وزیر مالیه فرمودند که در قوانینی که
وزیر عدلیه میآورد و مربوط به مجازات است يك مجازتی
برای تریاکي ها معین شود و الا با این قانون که پس از
از هشت سال کشیدن تریاک موقوف خواهد بود قانونی
که معلوم نیست از چه نظر اجرا میشود نتیجه مطلوبه
حاصل نخواهد شد برای رسیدن به مقصود باید مجازات
قرار داد. این از نظر استعمال داخلی.

اما راجع به قضایای بین المللی که جامعه ملل میخواهد
به نسل بشر خدمت کند و این سم مهلک را بردارد
در این جا باید دو چیز را در نظر بگیریم - یکی دولی
هستند که خودشان تریاک میکارند اما در باب دولی که
تریاک نمیکارند و از خارج وارد میکنند بنده گمان میکنم
هر اقدامی که ما در داخله بکنیم یعنی اگر بگوئیم
امروزه در مملکت تریاک کاشته نشود نسبت باین دول
هیچ ثمره ندارد. از روی احصائیه که در جواب دولت

ایران نسبت به راپورت های هیئت اعزامی در ایران نوشته اند و بنده دیده ام از ۱۹۲۱ تا ۱۹۲۴ که بعضی از مالک ۴۹۰ هزار کیلوگرام تریاک به انگلستان امریکا آلمان - سوئیس - فرانسه فرستاده اند از این مقدار ۳۸۰ هزار کیلو متعلق به ترکیه بوده سی و چهار کیلو متعلق به هندوستان بوده . سی و دو هزار متعلق بدولت بلژیک بوده پنجاه و پنج هزار کیلو متعلق به مالک غیر معلوم بوده فقط از تمام این مقدار دو هزار کیلوگرام متعلق بازان بوده است که تقریباً معادل شش خروار است . اگر در ایران کشت تریاک غدغن شود ملاحظه بفرمائید چه تأثیری در این مالک خواهد داشت ؟ بجهت اینکه مقداری که از ایران باین مالک زارع تریاک میبرد اینقدر ها نیست فقط مقدار قلبی است که برای مرفین بکار میبرد مطابق احصائیه هایی که تهیه و منتشر شده است چهار صد و نود هزار کیلو باین دول تریاک میبرد در صورتیکه چنانچه عرض کردم فقط دو هزار کیلو از آن متعلق بازان بوده اگر ما تریاک نکاریم سایر دولی که تریاک میکارند هر ساله بر صادرات خود افزوده و آنها خواهند فرستاد اما دولی که خودشان چرا تریاک ایران را میخرند در این جا دو نظر است یا این است که تریاک ایران از حیث جنسیت و مرغوبیت بهتر است و بیشتر مطابق سلیقه آنها است و یا این است که برای آنها صرف دارد که زراعت دیگری بجای تریاک بکارند و گران بفروشند و در عوض تریاک ایران را ارزان بخرند . حالا اگر ما باین مالک تریاک فرستادیم تصور میفرمائید آنها از عادت خودشان دست بر میدارند و تریاک را ترک خواهند کرد خیر . سعی میکنند خودشان بکارند . بنا بر این برای آنها هم فرقی ندارد . و نتیجه این میشود که مادر تجارت بین المللی یک قدمی برداشته ایم که هنوز هیچیک از دول دیگر برداشته اند و این البته برای ما مضر است چرا ؟ برای اینکه مطابق احصائیه ۳۰۵ قریب ده میلیون یعنی نه میلیون و هشتصد هزار تومان از خارجه بین مملکت پول آمده . باین وصف وقتی که احصائیه واردات

را می بینیم بیست و سه میلیون کسر صادرات داریم و وارداتمان بیش از صادراتمان است و ما باید حتی الامکان سعی کنیم که صادرات خودمان را بفزاییم . در این صورت یک کاری نباید بکنیم این تریاک که امروزه عایدی برای ما دارد و جزو صادرات ما است از بین ببریم از جمله صادرات ما که یک عایدی به مملکت ما میآورد تریاک و قالی است و باید برای این دو صادره گمرکی قلمداد کنند که زیادتر بخارجه صادر شود و بیشتر پول به مملکت وارد شود . قیمت را باید حتی الامکان کم کنند تا نتیجه منظوره حاصل شود . به عقیده بنده باید کاری کرد که این صادره زهد شود ملاحظه بفرمائید در یک ملتی که تمام صادراتش منحصر بقالی و تریاک است و یک جمعیتی چه در داخله و چه در خارجه با این دو مزاع باید زندگی کنند و اصولاً هستیش از این است انحصار فایده ندارد و اسباب از بین رفتن زراعت تریاک خواهد شد بطوریکه در مقدمه لایحه نوشته اند منظور دولت این است که جلب عایدات کند و این ضرر مرده و کشت تریاک تمام میشود

وقتی که بوزارت خارجه نوشته میشود که ما قانون انحصار را به مجلس پیشنهاد کردیم و یک چیز های دیگری بجای آن می خواهیم جانشین کنیم از این جا معلوم میشود دولت میخواهد زراعت تریاک را محدود کند . پس وقتی که نظر دولت این شد البته بصادرات این مملکت صدمه خواهد زد . از آنطرف اگر ما میخواهیم برای حفظ نفوس مملکت خودمان یک اقداماتی بکنیم که معنادن نکشند باید موجب قانون مجازات باشد . و از نظر بین المللی هم وقتی ما باید این کار را بکنیم که سایر دول هم ما یک قرارداد بین المللی امضا کرده باشند و یک طرحی راجع بزراعت تریاک حقیقه نوشته باشند و امضا کرده باشند آنوقت ما هم اگر آن قرارداد را امضا کنیم ضرری ندارد . در این صورت اگر دولتی باشند که تریاک بکارند ولی عضو جامعه ملل نباشند مثل ترکیه

و حاضر نشود که چنین قرار دانی را امضاء کنند دول جامعه ملل در مقررات خودشان قرار دانی خواهند بست برای عدم خرید تریاک از او . و قهراً وقتی این طور شد کسی از ترکیه نخرید و هم زراعتش را محدود میکند . پس وقتی خوب است که ما از نظر صلاح جامعه بشریت این کار را بکنیم که سایر دول هم واقعاً زراعت تریاک را محدود کنند . و لا قبلاً اگر نخواهیم اینکار را بکنیم این برای ما مضر است . بنده بطور خلاصه عرض میکنم اگر مقصود محدود شدن استعمال در حلی بطوری که غیر از مواد و مواقع طبی استعمال تریاک موقوف باشد و دیگر کسی تریاک نکشد اینکار باید بوسیله قانون مجازات صورت گیرد . و در نظر بین المللی وقتی برای ما اقدامات مضر نیست که همه دول بموجب یک مقررات بین المللی رفتار بکنند . زراعت تریاک یک چیزی است که در این مملکت فائده دارد و هم بطور که آقای وزیر مالیه توضیح دادند این یک زراعتی است که آب خیلی کم میخواهد و فائده دارد و تا وقتی که هنوز زراعتهای دیگری ما جانشین و قائم مقدم تریاک نکرده ایم برای ما صرفه ندارد که از این کشت باین شکل صرف نظر کنیم .

وزیر مالیه - در قسمت نائس قاچاق و مجازات شرحی اظهار شد . این بیانات چندین دفعه اظهار شده و مورد مخالفت نیست خود بنده هم عرض کردم وقتی که قانون مجازات بمجلس آمد آقایان ملاحظه خواهند فرمود که برای تریاک کشتها و معنادن یک مجازاتی معین شده . راجع بقاچاق فرمودند که زیادتی نائس موجب میشود که قاچاق هم زیاد شود . این از بدیهیات اولیه است ولیکن انحصار کردن در قسمت دارد . یک وقتی است که عایدات مردم را زیاد میکنند در این صورت جلوگیری از قاچاق خیلی مشکل است ما اگر میآمدیم غیر از عنوان انحصار یک باندولی می گذاشتیم صدور تریاک به یک نقبش دیگری میکردیم آن نظریه ایشان کاملاً صحیح بود ولی انحصار خرید و فروش تا اندازه جلوی

قاچاق را هم میگیرد . البته هر چیزی را که انسان بخواهد ببیند برای پیدا کردن و دست آوردنش باید یک تلاش هائی بکند . در این صورت فرمایشات آقای دکتر مصدق وارد نیست و یک عنذاتی است که ایشان اصولاً اشتباه کرده اند در صورتیکه بنده در اظهاراتی که در جواب آقای نقی راده عرض کردم کاملاً تصریح کردم مسئله را روشن نموده در این صورت از آقای دکتر مصدق هیچ انتظاری نداشتم که فرمودند دولت در عمل انحصار این است که زراعت تریاک را محدود کند . ما اصلاً برای خاطر هیچکس و برای خاطر هیچ قرار داد کردیم و منفعت و صرفه خودمان را از دست نمیدهم . و اگر فرضاً یک قرار داد هائی هم پیدا شود ما قبلاً بای آن قرار داد حاضر نمیشویم (نمایندگان صحیح اسامی) مگر یک شرط وقتی دولت شما حاضر خواهد شد و داخل مذاکره و مباحثه خواهد شد که اولاً آن اطمینانات کامل که برای جانشینی آن زراعت دیگر لازم است قبلاً حاصل شده و وسائل آمین این نظر حاضر شده و لا اصلاً برای مذاکره حاضر نخواهیم شد راجع به کاغذ اشاره فرمودند بنده نمیدانم مقصودشان کدام کاغذ است یا باز کدام روزنامه چنین چیزی نوشته ...

دکتر مصدق - روزنامه ایران

وزیر مالیه - چیزی که مسلم است این است که یک کاری کرده ایم و در جامعه ملل در جلسه دوسال قبل رفتیم و گفتیم که ما یک شرابطی دولت ایران حاضر است یک قدم هائی برای مساعدت این نیات عمومی و جلوگیری از تجارت تریاک بر دارد و در آن جلسه یک شرائطی با آنها کردیم و یک مذاکراتی نمودیم که ماده آخرش این است که نتیجه تمام این مذاکرات و مباحثات بسته برآی مجلس شورای ملی است ما یعنی دولت شما در مقابل جامعه ملل هیچ تعهدی نکرده و نمی تواند بکند مگر اینکه با تصویب مجلس شورای ملی و با نظریه شما باشد . چنانچه تمام مسائلی را که در آنجا گفته بودیم آمدیم و به مجلس پیشنهاد کردیم میگویند نه ؟ لایحه اولی انحصار را

قانون

انحصار دولتی تریاک

مصوب ۲۶ تیر ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون کلیه معاملات و نگاهداری و انبار کردن و تیاری و حمل و نقل و صدور تریاک و شیره و چونه اعم از مصرف داخلی و خارجی منحصر بدولت است این انحصار موسوم بانحصار دولتی تریاک خواهد بود .

ماده دوم - در محل هاییکه زراعت تریاک میشود زارعین و مالکین مکلفند هر ساله در ظرف سه ماه قبل از شروع کشت و زرع شخصاً یا بوسیله نماینده ثابت الوکاله بطور جمعی یا انفرادی بمالیه محل یا مرکز تحصیل داری بلوک اظهار نامه داده رسید دریافت نمایند و قبل از آن شروع به زرع تریاک نمایند .

ماده سوم - صاحبای شیره اعم از رعیت و مالک مکلفند کلیه شیره تریاکهای خود را بانبار هاییکه وزارت مالیه در دست رس آنها تهیه نموده است وزن نموده و تحویل داده و قبض رسید دریافت دارند و هیچگونه حقی بعنوان انبار داری مطالبه نخواهد شد

ماده چهارم - مؤسسه انحصار مکلف است شیره و تریاکهای وارده بانبار را از صاحبان آنها در حدود میزان متوسط قیمتهای معموله در موقع برداشت محصول سه ساله اخیر قبل از این قانون با تصدیق اهل خبره بعلاوه صدی ده خریداری نماید و قیمت خرید را الی یکمناً تقدماً برداشته و اضافه از مقدار یکمناً را منتها در ظرف دو ماه پرداخت نماید .

تبصره - تعیین اهل خبره باین طریق میشود که در هر محل اداره مالیه از شش تا دوازده نفر از مبرزین خبره محلی را بمؤسسه انحصار معرفی نموده و مؤسسه سه نفر را از بین آنها بحکم قرعه معین کند

ماده پنجم - با موقعی که محل های کافی دولتی برای تیاری تریاک تهیه نشده است وزارت مالیه یا مؤسسه انحصار میتواند اجازه دهد که تیاری تریاک مصرف خارجی را بنحایت دقیق مأمورین مؤسسه در انبار های شخصی بعمل آورند

ماده ششم - دولت مجاز است جواز صدور تریاک برای تجارت خارجه را در مقابل پرداخت قیمت جواز صدور بتجار بدهد و همچنین دولت میتواند فروش تریاک مصرف داخلی را بموجب اجازه مخصوص بوسائط داخلی واگذار نماید قیمت جواز صدور برای ۱۳۰۷ از تاریخ ابلاغ این قانون تا ۱۵ روز از اول ۱۳۰۸ بیعید در فروردین هر سال از طرف دولت معین و اعلان خواهد شد

تبصره - هرگاه کسی قبل از تاریخ تصویب اینقانون معامله کنتراتی برای صدور تریاک بخارجه در هذمه السنه نموده و اسناد معامله را در دست داشته باشد مقداری که معامله شده است از پرداخت قیمت جواز معاف خواهد بود .

ماده هفتم - کلیه لوله های تریاک مصرف داخلی باید دارای باندرلی باشد که طول و وزن آنرا معلوم و تأدیه مثقالی دو قران و یاصد دینار علاوه از قیمت تمام شده مصرح باشد .

تبصره - از تریاک لوله های موجودی در اول اجراء این قانون تفاوت قیمت باندرول به اقساط اخذ خواهد شد .

که آوردم یاورید به بینید چه بود . در نتیجه مشاوره و مذاکره با شما این لایحه تنظیم شده است . ما اگر در جامعه ملل اظهاری کردیم برای این بود که نظریات آنها را بشما پیشنهاد کنیم و ملاحظه کنید در آن لایحه اولی انحصار هم چنانچه ملاحظه فرموده باشند پیشنهاد کرده بودیم که بعد از تصویب پس از سه سال هر سال مقداری کم خواهیم کرد و سال ششم مطالعه میکنیم و یک تفصیلاتی دارد . این بر طبق مذاکره بود که ما با آنها کرده بودیم . عجله هم در نتیجه مشاوره با مجلس شورای ملی و بانها اینطور قرار گذاشته ایم که لایحه انحصار تریاک باین شکل در بیاید . شما آمدید و جواز را هم برداشتید در صورتیکه ما جواز را برای کنترل میخواستیم نه برای جلوگیری از زراعت تریاک . شما آمدید و جواز را برداشتید من مخالفت نکردم . در اینصورت چیز غریبی است که تصور میکردم نیت دولت این است که زراعت تریاک را از بین ببرد . هر وقت مصالح دنیا و خیر نژاد بشر و عموم اینطور اقتضا کرد که زراعت تریاک محدود شود و این نظریه نسبت بهمه دول و مهالکی که زراعت تریاک دارند تعمیم پیدا کرد آنوقت شاید دولت ایران هم یک اقداماتی بکند .

ولی در هر حال باز باید با نظریه و تصویب مجلس شورای ملی باشد و بدون تصویب مجلس هیچوقت هیچ تعهدی نخواهد کرد .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - رأی گرفته میشود باین قانون که مشتمل بر ۱۶ ماده است با اوراق - آقایان موافقین ورقه سفید و الا کبود خواهند داد .
(اخذ و شماره آراء بعمل آمده شصت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر هفتاد با شصت رأی تصویب شد
اسامی موافقین - آقایان - پالیزی - احتشامزاده - کی استوان - دهستانی - دادگر - جوانشیر - شریعت زاده - جشیدی - اسفندیاری - دولتشاهی - زوار - دکتر سنک - روحی - فرمند - عمادی - ملک مدنی - خطیبی - سید بعقوب - ساکینیان - بهار - زنگنه - حاجی میرزا مرتضی - مولوی - طباطبائی دیبا - عدل - عباس میرزا - ایلخان - افخمی - عراقی - محقق - جلالی - بنی سلیمان - فرمند - اعتبار - سید کاظم - رفیع - سید حسین آقایان - باستانی - مرتضی قلیخان بیات - پور تیمور - محمدآخوند - حیدری - تقی زاده - افشار - نظام مافی - نوبخت - طباطبائی و کیلی صالحی - مفتی - حقنویس - ارباب کیخسرو - دکتر رفیع امین - جهانشاهی - سلطانه محمد خان عامری - ملک آرائی - دیوان بیکی - دکتر لقمان - حاج میرزا حبیب الله امین - - فهیمی - امیر اسدالله خان عامری اسامی مخالفین - آقایان دکتر مصدق - زعیم - ثابت

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

ماده هشتم - برای سرمایه مؤسسه انحصار تریک مجلس شورای ملی مبلغ دو میلیون تومان اعتبار بوزارت راه اعطا می نماید .

ماده نهم - برای مخارج اداری مؤسسه انحصار تریک علاوه بر اعتباراتی که در بودجه ۱۳۰۲ برای مخارج اداره تحدید منظور گردیده است بوزارت مالیه مبلغی که از صدی شش عایدات سایر راه حاصله از عمل انحصار بجز نماید اعتبار داده میشود .

ماده دهم - موخته تریک در هر جا و نزد هر کس باشد باید وزارت راه آن را جمع و ضبط نماید و در ازاء هر یک مثقال بکف دینار بصاحب مال تأدیه کند .

ماده یازدهم - ورود تریک از سرحدات دولت اینکه برای صدور باشد چه بطریق ترانزیت و چه بطریق دیگر بکلی ممنوع است مگر آنکه صاحب تریک اجازه آن را قبلاً از مؤسسه انحصار تحصیل نماید .

ماده دوازدهم - مسافرینی که در سرحدات وارد میشوند و حامل تریک باشند هرگاه تریک آنها زیاده از یکمئقال باشد و گمرک سرحدی اطلاع دهند حکم قچاق بر آن تعلق میگردد و نطاق قوانین مقرر در صاحب آن رفتار خواهد شد .

ماده سیزدهم - برای اجرای این قانون و ترتیب تقشیر و جلوگیری از قچاق تریک و شبهه و عوارض مشتقه از آنها وزارتین مالیه و داخله مکلف بتدوین نظامنامه هستند که کلاً یا مدلول این قانون و سایر قوانین مملکتی موافق بوده و پس از تصویب هیئت وزراء بموقع اجرا گذاشته شود .

ماده چهاردهم - از تاریخ اجرای این قانون کلیه مقررات جاریه راجع بتریک و عوارضی که آن تعلق میگرفته است اعم از حقوق گمرکی و غیره ملغی است و دولت مکلف است بودجه مؤسسات معارفی و خیریه را که از محل عوارض تریک تأدیه میشد معادل آنچه در سال ۱۳۰۷ تصویب شده و در معادل بوده است همه ساله در ضمن بودجه مملکتی منظور نموده و بپردازد .

ماده پانزدهم - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال وسائل تریک استعمال تریک را در داخله مملکت و طبیب و دوائی مجاناً در دست رس معتادین فراهم نموده و اعتبارات لازمه اجرای این منظور را بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید و مصرف داخلی را از ۱۳۰۸ در هر سال یک عشر کسر کند تا آنکه در انقضای مدت مزبوره استعمال تریک در غیر موارد طبی در تمام مملکت متروک و ممنوع گردیده و فروش تریک در موارد طبی بموجب نسخه طبیب و در دواخانه ها بعمل آید .

تبصره - مؤسسه انحصار برای ورود تریک از خارجه هیچ اجازه نخواهد داد مگر آنکه اطمینان کامل حاصل نماید که بمصرف داخلی نخواهد رسید .

ماده ۱۶ - وزیر مالیه مأمور اجرای این قانون است .

این قانون که مشتمل بر شانزده ماده است در جلسه بیست و ششم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی

بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - حسین پیرنیا